

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

B ulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre ... 600 Lej
Fél évre ... 300 Lej
Negyed évre ... 150 Lej
Havonta ... 50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti:

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Buoregftben 50 banival
több.

„Add ide pénzedet!”

na kedves az életed — hangzott régente uton-utfélen, régente: a Ráday-féle híres betyárvilág idején. Egész környékek lakossága rettegette gondolt arra, hogy a talpig felfegyverzett rabló minden pillanatban betörhet házába, elrabolhatja kis vagyonkáját, sokszor egy élet keservesen összekuprgatott gyümölcsét. A vaskezü gróf megtisztította a rengetegeket a rablótól, civilizáció és kultúra elűntette a rablások és gyilkosságok utolsó nyomait s a művelt, rádiós, repülőgépes, rekordautós huszadik század már csak a romantika távlatában látja a régen letűnt panduros, szegénylegényes világot.

Most azonban ismét felelevenedni látszik a régi betyárromantika. Lakatos, Terente, Mantu eszébe juttatták a békés polgári kényelemben élő lakosságnak, hogy a személy és vagyonbiztonságról alkotott fogalmak Wuziók is lehetnek. Megint visszhangznak a sűrű rengeteg a puskaropogástól, megint agyonhajszolt csendőrök kutatják a haramiát és városoktól távoleső kis helységek lakosai megint rettegette várják a feléjük szegződő puskacsövet és a haramiamondást: „Add ide a pénzedet, ha kedves az életed!” Aradot és Aradmegvét eddig hosszú időn át megkímélték a rablók, az országuton nyugodtan haladhattak a paraszt és a vásáros, nem meredtek feléje az árokból vagy a lombokból villogó puskacsövek. Itt-ott előfordult egy-egy rablási kísérlet, de ez sohasem haladta túl a szokásosság jellegét. Sajnos, most Aradmegye, illetve Aradmegyének nagyhalmágyi járása belekerült az érdeklődés központjába. A vakmerő rablók és gyilkosok rémületbe ejtik a nagyhalmágyi járást, a telefon és táviró vékony drótszála egymásután hozzák a jelentéseket, hogy felfegyverzett bandák betörték, raboltak, gyilkoltak. Szinte nap-nap után érkeznek jelentések az aradi ügyészséghez és a megye vezetőségéhez, a melyek mind megdöbbentő esetekről számolnak be. Megkettőzött csendőrosztagok hajszolják a haramiákat — s hiába.

Nem kérünk az ilyen szenzációból, nem akarunk az érdeklődés központjába kerülni — békét, nyugalmat és közbiztonságot akarunk. A legerélyesebb és a legkiméletlenebb eszközökkel is el kell fojtani a nagyhalmágyi rablók és gyilkosok garázdálkodását. A Ráday-féle betyárromantika talán szép volt, de csak volt. Annak nem szabad többé visszajönni.

Minisztertanács előtt a kenyérkrízis

Angol admirális Ferdinánd király vendége — A besszarábiai kérdéssel is tárgyaltak

Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak Bratianu Jonei miniszterelnök elnöklésével. A tanácskozások során végleg megállapították Beatty angol admirális ünnepélyes fogadtatásának részleteit. Eszerint az admirális Constanzában száll partra, ahol a kormány nevében Mardarescu hadügyminiszter fogadja. Onnan Bucurestibe utazik, majd két napig Ferdinánd király vendége lesz Sinaiban. A minisztertanács ezután az Avram Jancu ünnepségek programját állapította meg és elhatározta, hogy az ünnepségek napján az ország összes templomaiban háláadó istentiszteleteket tartanak. Az ünnepségek résztvevői 75 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek. A minisztertanács Mosoiu és Lepadatu minisztereket bízta meg az ünnepély megrendezésével. Ezután Circulescu munkaügyi miniszter részle-

tes jelentést tett a bánati ipari munkanélküliségről és javaslatot terjesztett elő annak leküzdésére. A javaslatot a minisztertanács egyhangulag magáévá tette. A kenyérkrízis ügyében a minisztertanács elhatározta, hogy szigorú rendszabályokat léptet életbe és az erre vonatkozó rendeletek megszövegyt sulyos büntetésben részesíti. A legközelebbi minisztertanácsot augusztus 24-én Sinaiban fogják megtartani, ahol Ferdinand királyt születésnapjának évfordulója alkalmából a kormány összes tagjai üdvözölni fogják. A minisztertanács után szűkebb körű értekezlet volt, amelyen a miniszterelnökön kívül Inculet, Angelescu és Marzescu miniszterek, valamint Franasovici belügyi államtitkár vettek részt. Az értekezlet befejeztével Inculet a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a tanácskozáson a besszarábiai közigazgatási reform kérdése került szóba.

A németek a londoni konferencia megmentéseért dolgoznak

Mégis sikerülni fog a megegyezés — „Németország szanálása — Európa stabilizálása”

(London, augusztus 16.) A németek a londoni konferencia megmentésének érdekében olyan engedékenységet tanúsítanak, amely valószínűvé teszi a végleges megegyezést. Annak dacára, hogy a franciák haladó politikai pártjai minden követ megmozgatnak, hogy jóval több engedékenységet érjenek el a jelenlegi francia kormányzatnál, mint amennyit az eddigi tanácskozásokon tanúsítottak és mint amennyit követelnek. A Havas távirati iroda jelentése szerint ma érkeztek vissza Londonba a Berlinbe utazott német miniszterek, akik még a mai napon tájékoztatták Macdonald angol miniszterelnököt a berlini tanácskozások eredményéről. A tájékoztató megbeszélésen jelen volt az Északamerikai Egyesült Államok londoni nagykövete: Kellogg is. Macdonald tájékoztatása után a francia delegációt keresték fel a németek, hogy Herriot miniszterelnökkel tanácskozzanak. Német körvök kijelentése szerint a német birodalmi kormány bizonyos feltéte-

lekkel elfogadta a Herriot által javasolt kiürítési határidőt. Az értekezlet zárójegyzőkönyve tudomást vesz a francia és a belga kormányok azon ígéretéről, hogy a csapatokat a Ruhr vidékről egy éven belül visszavonják, de a német kiküldöttek a megszállás törvényességének megállapítását fen tartják.

Frossard francia szocialista képviselő a Le Soir című lapban sikra száll amellet, hogy a Ruhr vidéket fenntartás és feltételek nélkül ürítsék ki. Washingtoni jelentés szerint Coolidge amerikai elnök is kijelentette, hogy ha az európai hatalmak elfogadják a Dawes tervet, akkor az amerikaiak magánkölsönt adnak a német birodalomnak. Kijelentései szerint az érdekelt kormányoknak nem szabad vonakodni, hogy megadják a németeknek a kölcsön biztosításához szükséges engedményeket. Német ország szanálása Európa stabilizálását is jelenti és ezzel az Unió gazdasági helyzetét is megjavítják.

Gömbös rejtegette Erzberger gyilkosait

Érdekes nyomozás Budapesten és a Dunántúlon.

(Budapest, augusztus 16.) Budapesti lapok szenzációs leleplezést közöltek arról, hogy Erzberger volt német birodalmi miniszter gyilkosai Budapest közelében tartózkodnak. A budapesti rendőrség természetesen azonnal a legerélyesebb nyomozást indított abban az irányban, hogy a gyilkosok hol tartózkodnak és hogy ki letüket megállapítsák. A pesti lapok feltevései szerint a bajor gyilkosok Gömbös Gyulának, a szélső jobboldali magyar pártok egyik vezérének, a fajvédők szekciójának vezetőjének nagytétényi vilájában tartózkodnak. Az ebben az irányban folytatott nyomozás pozitív eredményre nem vezetett s ezért az újabb nyomozások ellenőrzése céljából a Balaton vidékén újabb vizsgálatot rendeltek el. Ugyanis néhány vallomás alapján a gyilkosok közül néhányan, akiknek pontos személyleírását is közölték a budapesti rendőrséggel, a Balaton környékén tartózkodnak. Annak idején németországi detektívek érkeztek Budapestre és a rendőrfőkapitányságnál jelentkeztek, amely a legteljesebb segítséget nyújtotta, hogy a birodalmi miniszter gyilkosait feltalálják. A német detektívek nyomozása azonban éppen olyan eredménytelen maradt, mint a budapestieké, akiknek szintén nem sikerült Erzberger gyilkosait előállítani. A budapesti lapok munkatársainak nyomozása éppen úgy nem vezetett pozitív megállapításra, mint a főkapitányságé, amely Hetényi Imre főkapitányhelyettes szerint nem is produkálhat eredményt, mert Gömbös vendégei olyan németországi fiatalemberek, akik minden jelentkezési kötelezettségüknek eleget tettek és a gyilkossággal komolyan nem vádolhatók. Ezzel szemben a lapok h iradásai nyomán bevezetett nyomozás alapján egy németországi és Budafokon tartózkodó fiatalembert letartóztattak, mert nem tudja magát kellően igazolni. Ezt a fiatal embert ma átadták az ügyészségnek.

Temesvári Városi Takarékszövetkezet és a Timisiana fuziója

A miniszter nem hagyta jóvá a fuzióra vonatkozó előterjesztést

(Saját tudósítónktól.) A múlt hét keddjén megemlékeztünk azokról a fuzió tárgyalásokról, melyeket a Temesvári Városi Takarékpénztár igazgatója, Lindner Ármán, volt városi tanácsnok kezdeményezett a Bányát egyik legjelentősebb pénzintézetével, a Timisianával, hogy a Várost ebbe beolvasssa és ezáltal végleg megszüntesse azt a pénzintézetet, mely a város pénzügyi tranzakcióinak lebonyolításánál — különösen a mostani időkben — vezető szerepre lett volna hivatva, de éppen Lindner igazgatása alatt súlydöntő egy tízedrangú vidéki kis pénzintézet nivójára, melynek ma ugyyszólván már életkérdése, hogy kapcsolatot találjon egy más, nagy pénzintézettel.

Egyik elvált (kolozsvári) lapunk legutóbb — fent jelzett cikkünk megjelenése után, — szintén nagyobb cikkben foglalkozott ezzel a tervbe vett fuzióval, felkötve az egyik timisoarai (temesvári) németnyelvű napilapnak ide vonatkozó adatait és végül arról ír, hogy a fuzió kész, hogy már a személyi kérdések is elintéződtek és hogy az új pénzintézet igazgatója Lindner Ármán lesz.

A cikk tendenciája nyilvánvaló. Szépségtapaszt akar lenni, de ez, ebben az esetben elítélendő a hatást, mert Timisoarai (Temes-

várott) egyenesen visszatetszést szült nemcsak szak körökben, hanem különösen a polgárság széles rétegeiben, mely joggal veti szemére Lindnernek, hogy az ő gazdaságkodása kényszeríti a Várost a fuzióba, mely most az egyedül kiút, pedig ma a Városnak — ha helyesen vezetik — az első közzött is vezérszerepet kellene vállalnia.

A fuzió tárgyalásai azonban mindeddig nem vezettek eredményre, annál kevésbbé történt megállapodás a személyi kérdésekben s így legalább is körül az a hír, hogy a fuzió után az új pénzintézet igazgatójává Lindnernek tessék meg.

Lindner ugyan ragaszkodik ehhez, de egyelőre még szó sincs egy ilyen értelmi megállapodásról, mely megvalósulása esetében is csak megszorítását jelentené Lindner jelenlegi hatáskörének.

Hogy a tárgyalások nem fejeződtek be, hogy eddig eredményre nem vezettek, azt igazolja az a tény is, hogy a fuzióra vonatkozó előterjesztést a minisztérium nem hagyta jóvá, mert a tárgyalások mindeddig nem vezettek eredményre.

Ezen pedig a legszebb közgazdasági cikk sem változtat.

kisasszonnyal, aki kivételképpen nem volt mogorva és készséggel felelt a kérdésekre:

— Oh, kérem, nagyon megcsappant a post restante levelezés — mondja resignáltan. — Naponta alig egy-két levél. Van olyan nap, hogy egy sincs. Szerelmes levél, pedig pláne kevés.

Visszabujt kis ablaka mögé,

amely hajdan nagy szerelmeket lihegett, most pedig hasonlóan az injekciót kapó beteg emberhez, alig egy-két levél tartja benne a lelket. Vajjon ugy álmatlan éjszakákon szokott-e gondolkodni ez a postáskisasszony azon, hogy a komor postaépületnek ez a kis zuga vágyakat, nagy szerelmeket, fiatal életet felel ki magából?...

Bródy Sándor, az ember és az író

Írta: Sekete Tibor.

1.

Élveleg, húsos és kissé zsidós száját már megszápassztotta a Halál, a szerle, amiben még hatvanas esztendői körül is föllángolt bizonyos, alig oltható mohóság a nőért, most már kihunyt, elérte a rendes vég, az írónak, vagy a poétának a sorsa: társatlan, asszonytalan, barátatlan elmúlás. Egy kéllennel szemérmes ágyon, visszavonhatatlanul a megint kevésbbé egy pótolhatatlan és duzzadó erejű magyar talentummal. Magyar talentum volt Biau Katalin és Bródy Jakab fia, hiába szerelték a pesti jobboldali elit elvonatkoztatni tőle a nemzeti jelentőséget, ami legelőször és leginkább megdöbbentő benne és a működésében, az a régi tétel, hogy a zsidó tehetség magyar huzason roppant gyorsan kivirágzik s magyar virág fakad belőle. Bródy Sándor magyarságának volt valami nehéz, pikáns íze, bizonyos héber bővérség és telhetetlenség, valami magyar lassúság és héber mohóság-keverék, amit nem lehetett megtalálni Kiss Józsefben például, vagy Kóbor Tamásban, sőt Bíró Lajosban sem később.

Mindez persze egy erős fizikum, jóétvágy, gyakran szeretkező és kicsit hedonista természet megnyilatkozása. Emlékszem egy cikkére, amelyikben leírja, hogy valami széles kamrán hogy hemperg az öt egészséges, erős, fiatal Bródyval, a fiával. A véreim-mel, — írta — a testemmel, a csodámmal. Neki ámuló, bámuló, metafizikai valami volt, hogy a sejt osztódik, hogy a pete megfogamzik, hogy az embernek az asszonyon át folytatása van a földön. Nem szerette a dolgok tudományos magyarázatát, nem kurtatva a természetesen a valószínűt, hanem azt is misztikumnak fogta föl, ami már világos és megmagyarázható.

Itt van a romantizmus magva.

2.

De még ez a romantizmus is merőben Bródy és nem iskolás. Az első magyar író, aki Herczeg Ferenc sikkes, szokás, jukkeres és dzsentris szabályossága és Mikszáth Kálmán komázó, anekdotázó, tiszteltházás humorai, de Gár-

donyi Géza pipás nyugalmi és kuriás elbeszélő módjára közé oda sikkasztja a városnalc és a falunak az erotikáját. Ő veszi észre először — nyilván francia olvasmányok és Maupassant-szerű influenciák nyomán — a züllött Budapestet. (Amikor Bródy arrivé lett, akkor kezdett zülleni a magyar főváros.) Aztán ő látja meg — jó néhány évvel Móricz Zsigmond előtt — a magyar föld erőteljesét, a magyar falu fulladt, forró, szalmakazlak tövében szeretkező, mohó szexualitását. Amin a franciák Bródy Sándor föltünése idején már régen túl vannak, — ezt a magyar elbeszélésben és regényben Bródy ülteti el először.

Ehhez mindene van: izlése, esztétikája, irodalmi nevelése és legfőképpen stílusa. Hullámzó, meleg, simogató mondataiban majdnem kisüt a vér, buja, megejtő és nehéz szavai szerelmes összehangú dással részegítenc. Az írásnak, a magyar stílusnak, az elbeszélés folyamatos és soha nem lankadó érdekességének Bródy Sándor bizonyára forradalmas nagymestere. Ezzel a stílussal mindent el lehet mondani, karok ropogós ölelkezése verekszik a szavak hársnyos takarója alatt, szájak és lehő borzalma emberit enyhülést találnak, igen, ebben a román tizizmushoz a stílus érzékeltető döntő.

Itt van a verizmus magva.

3.

Két csodálatos magyar fotográfát a színpad rögzítette mindenkori értékű. „A dada” és „A tanítónő” annyira nemzeti jellegű írások, hogy már nemet színpadon elbuktak. Viszont az „Eztistekcske” és a „Hófehérke” még spányol nyelven is több kiadást érték. Volt valami értelmetlen és megmagyarázhatatlan konglomerátum az írói művészetében, valami, amit nem lehet fajok összekeverődésével és asszimilációjával magyarázni. Zamatos, hamvasan egyéni kritikát irodalmi gurmandériák. A „Jövendő” cikkel és a „Fehér könyv” néhány megfigyelése egyenértékű sok novellájával és némely regényével is. A „Fehér könyv”-ben lefotografálta — íráshoz — Tisza Istvánt és An-

A „post-restant” alkonya

Elmultak a régi jóidők — Alig egy-két szerelmes levél naponta — Tanulságos és reménytelenül félre a postán

(Saját tudósítónktól.) A főposta épületének nagy termében, ahol naponta száz és száz ember fordul meg, ahol a kis ablakokból kinyúló kezek vessik át a messze küldendő leveleket és táviratokat, szerényen húzódik meg egy kis fülke: a poste restante. A kis tábla szinte buja sugja meg, annak akit illet, hogy itt kell megállnia, itt kapja meg azt, amit nem lehet, nem szabad hazaküldeni, mert... Ugyebár felesleges befejezni ezt a mondatot, mert hisz mindenki tudja mit jelent a „poste restante”. Istene, mindenki volt fiatal... Valamikor régen, mindenki megkérdezte remegő, várakozó hangon a poste restante kisasszonytól: Van-e levelem „Szerelmeim ibolya” vagy „Hóvirág” és más, a fiatal romantikus lelkekben megszületett, csodálatosan szépnek talált jellegű?

Ma már más a helyzet. Több mint egy negyed óráig kellett várunk, amíg jött az első. Egy kovács, kereskedő kinézésű férfi. Odalépett a kis ablakhoz, körülnézett, hogy látja-e valaki, azután halkán odaszólt a jellegű: „Dollár kétszázharminc.” Nem kapott semmit. Bosszusan távozott. Hát már ide fejlődöttünk? Mi lett a „Szerelmes ibolyából” — „Dollár kétszázharminc”. Még a román ikus multu

poste restante is megfertőzte a valuta. De várjunk. Egy fiatal sapadt arcú lány jött. Ő is körül néz és izgatottan kéri: Van-e levelem „Ősziroza” jellegű? Egy halványkék borítékot nyújtott át neki a kisasszony. A levél parfüm-illatot párázott. A halvány arcú lányka izgatottan rejtette el a levelet és szapora léptekkel távozott. Egy tizenöt évesnek látszó kisleány jött. Megvárta amíg mindenki eltávozott közeléből, aztán halkán odaszólt valamit a kisasszonynak. Arcán pir tutott át. Látszott rajta, hogy tudja, hogy most olyan dolgot cselekszik, amit nem szabad tudni a mamának. A kisasszony sokáig keresgált a titkok birodalmában. A kisleány drukolt, vele drukoltunk mi is. Őszintén kívántuk, hogy eredményes legyen a várakozása. Két levelet kapott. Olyan boldog volt, amikor kezében érezte a zizegő papírt, szeme kigyuladt, arcá egy árnyalattal pirosabb lett és keblébe rejtette a leveleket. Ugy sietett ki az ajtón mintha a menyországot kapta volna meg. Jól esett látni, hogy ebben a realizmustól nyögő világban mégis akad egy kis romantika, egy kis gondtalan fiatalság és nem minden a pénz, az üzlet és a valuta.

Beszédbe elegyedtünk a postás-

drássa Gyulát. Olyant látott meg mindakettőben, amit hiába keresünk politikai riportok, vagy röpiratok, vagy vezércikkek keretei között. Ha az író politikust figyel, jobban rátapint, mint az újságíró, vagy a parlamenti folyosón sürgősödő párthívek.

És mi még? Öngyilkos lett és visszajött, az Életbe, amit akkor ismert meg borzalmasan remegő és igazi szépségében. Nagy szerelme Erdős Renéhez éppen olyan furcsán, megmagyarázhatatlanul és örökigazán hunyt ki, mint D'Annunzio tüzes föllobbanása Dusehoz. Az ilyen szerelmekből regény lesz. És regény lett az olasz írónál, éppen úgy, mint Bródynál, vagy mint Erdős Renénél. Az élet kútmélyére nézett Bródy Sándor, onnét csodálatos és sokszínű kagy-

lókat halászott fel, mert már szemben ült a két legizgatóbb démonnal: a Halállal és a Szerellemmel.

Mondják, regényt diktált, ha erejénél volt, az ágyból. A regény Rembrandtról szólt, akiben sok hasonló vonás van Bródy Sándorral. Mindketten leginkább az életet szerették és a művészetet. De Bródy, ha kellett, maga főzte franciásan a rakott burgonyát s a halpaprikást... Az életnek és az írásnak is hedonista szakácsa volt.

4.

Neve a magyar irodalom történetében, — Móricz Zsigmond és Szabó Dezső feltűnéséig: — páratlanul világít és valóban és eredetiségben korának egyetlen magyar elbeszélőjével sem hasonlítható össze.

Patkányok egytimisoarai vendéglő ételeiben

Mit adnak az Iritz-Erdélyi kaszinóban a vendégeknek Iritz mester egyéb dolgai

(Saját tudósítónktól.) Nehány nap előtt foglalkoztunk Iritz Zsigmond, szerelő, álmérnök, csempész és végül nagyvendéglős mozi filmre való kalandor multjával, a melyre még volt merészsége egy nagyhangú nyilatkozó közleményben állítólag folyamatba tett bünygi eljárást hangoztatni. Ehhez az alábbiakban bővebb anyagot akarunk neki szolgáltatni abban a reményben, hogy Iritz mester adatának bizonyításához alkalmat is fog adni.

A temesvári rendőrséghez 1918-ban, a szerb megszállás idejében, feljelentés érkezett, hogy Gátalja községben egy, asszonynál már hosszabb ideje egy gyanús viselkedésű és külsejű egyén tartózkodik aki német mérnöknek adja ki magát. A nyomozással egy detektívet bíztak meg, aki még az nap elő is állította a német mérnököt — Iritz Zsigmond személyében, mint közveszélyes csavargót, akinek nemcsak, hogy nem volt mérnöki diplomája, hanem hiányában volt a bejelentett lakásnak is.

Megnéztük Iritz Zsigmondnak a timisoarai népesedési hivatalnál (Biroul de Populatie) 77893-920. szám alatt bejegyzett adatait, amelyek az illetékes hatóságok figyelmébe ajánlunk, mert — nézetünk szerint — Iritz adatait itt is jó lenne ellenőrizni. Iskolai képzettségül például ez van beírva: 4 cl. Technice, míg a bejelentés alapján 103809 számú utlevél (de nem tudni milyen!) és Timisoara város 3373 számú erkölcsi bizonyítványa szolgál. Az erre vonatkozó aktát azonban nem sikerült megtekintnünk. Találtunk azonban a

timisoarai utlevél hivatalnál egy, a cluji Consiliul dirigent által 1920. március 19-én kiállított 5963 1921. számú utlevelet, amelyben Iritz ugyancsak mint mérnök szerepel, ami lehet ugyan imponáló cím, de diploma mégis csak kell hozzá, Iritz pedig ilyen — ha csak nem hamisítvány — nem rendelkezik. Tehát ne tiltakozzék a széllamos elnevezés ellen, mert utlevelét a hatóság félrevezetésével szerezte, ami így is, de mint közokirathamisítás is a büntető-törvénykönyvbe ütközik. Ezzel utazta be Olaszországot, Jugoszláviát és Ausztriát, hogy ezekben az államokban miért volt szüksége a jogtalanul bitorolt mérnök címre, sajnos, még csak részben sikerült megállapítanunk.

Egyéb dolgaival azonban helyszűke miatt nem foglalkozhatunk, de még elmondjuk, hogyan etette vendégeit patkány levessel.

Staudinger János szakács, az Iritz-Erdélyi duó egykori bizalmasának sok bűn terheli lelkét, de legfőképpen az alábbi eset, melyet Iritz egyik volt alkalmazottja mondott el mások megerősítésével. Még a nyár elején történt — mondja — a délnben fennmaradt levest a husos kamarába vittem. Este ez, szokás szerint, fel lett melegítve. Amikor a szakácsné, a már forró levest kávarni kezdte, abban egy patkányt talált. Azonnal ki akarta önteni, a szakács azonban ezt megakadályozta, mondván: — „Hagyja, megesszük ezek mindent!” A szakácsné a főnök urhoz szaladt, de hiába a patkány levest a publikumnak kellett elfogyaszt-

ni. Hasonló eset történt egy másik alkalommal az Espanyol szőszszal, azon különbséggel, hogy ebbe két patkány dőglött bele, de a szősz szintén ki kellett adagolni. A személyzet ezek miatt panaszkodott Staudinger szakácsra, de a tulajdonosok, azon indokolással, hogy nagyon jóra való, takarékos ember s így nélkülözhetetlen, nem bocsátották el. Az ilyen takarékosság azonban mégis csak túlzott volt!

A halmágyi banditák sorozatos rablótámadásai

Négy rablás két nap alatt — Sikertelen kísérlet a halmágyi főbírói lak kifosztására — Megerősített csendőrkülönitények üldözik a haramiákat

(Saját tudósítónktól.) A halmágyi hegyek banditáinak garázdálkodása most már egész komoly fordulatot vett. Amíg csak elvétve történtek egyes rablótámadások, még el lehetett fogadtatni azt a magyarázatot, hogy ezek nem igen minősíthetők másnak, mint néhány elkeseredett vakmerő ember kétségbeesett cselekedetének. Nem hozott azonban megnyugvást ez a magyarázat akkor, amidőn a haramiák most már minden félelmet és bátortalanságot félretéve, nap és nap után újabb meg újabb gázettekkal szaporították rablásaik immáron egész tekintélyes számot mutató sorozatát. Mintha a rablóbanda üldözésére és elfogására megteft nagyarányú intézkedések csak fokozták volna a banditák tettvágyát, azóta nem múlt el nap, hogy a halmágyi erdők haramiái rablótámadást ne követtek volna el, ugyannyira, hogy ma már az azon a vidéken nyaraló idegenek tömegesen menekülnek a rablók által veszélyeztetett helységekből. A hegyi banditák legújabb bűnlajstroma a következő:

Miként legutóbbi számunkban tudósítónk távirata alapján röviden megírtuk, 13-ról 14-re virradó éjszakán betörték Cristean Indrei brotunai korcsmárhoz, ki egyike a falu leggazdagabb embereinek. Éjszaka bezörgettek az ablakán és azt mondták, hogy csendőrök és követelték az ajtó kinyitását. Mikor a paraszt az ablaknál a szuronyos egyenruhás embereket meglátta, beeresztette őket. Kilencen voltak, teljesen felfegyverkezve, katona ruhában és a korcsmáros és felesége szemelátára minden értékes holmit összeszedtek, különösen sok élelmiszert és ruhaneműt, 6000 lejt és még a dísznokat az ólból is elvitték. Azután névszerinti üzeneteket hagytak hátra több környékbeli prevaleni. (körösbányai) embernek s közölték, hogy a közel napokban náluk fognak látogatást tenni.

Ugyancsak augusztus 14-ére virradó éjjel történt, hogy Stremla és Poienar közötti úton egy tizenöt tagból álló rablóbanda megtámadott három, az országúton haladó embert, akik körül Maiu Miklóstól 100 lejt, Davan Merceatól

Ezek után nem kell kommentár és úgy hisszük, hogy az a rendőrtisztviselő aki első cikkünk megjelenése után védelmébe vette ezt a közveszélyes kalandort és azt tanácsolta neki, hogy a cikk szerzőjét meg kell pofozni, most már más véleményen lesz, de ha előbbi nézetét az Iritzhez fűződő különösebb kapocs miatt mégis fenntartaná, nehogy az inzultus ártatlant érjen, ime — a cikk írója

Sébor Andor.

1800 lejt és egy eddig még ismeretlen hunyadmegyei gazdától 3000 lejt raboltak el, majd szinte nyomtalanul eltűntek az erdők rengetegében.

Augusztus 15-ére hajló éjszakán Tornova község volt a színhely: éjszakának idején tizenkét állig felfegyverkezett ember állított be Feler Sergius görög keleti lelkész házába s fenyegetések közepette annak a 25.000 lejnek kiadását követelték, amelyet a pap a templom tatarozására csak néhány nappal ezelőtt kapott kézhez. A lelkész a fenyegető tulerő láttára nem tehetett egyebet, a 25.000 lejt átadta a rablóknak, a kik erre el is távoztak a faluból.

A sorozatos rablótámadásokra a koronát az elmúlt éjszaka, illetve augusztus 16-ának hajnalán helyezték a halmágyi hegyek banditái, akik vakmerőségükben most már odáig vetemedtek, hogy már Halmágy községbe is bemerészkedtek s ott a halmágyi főszolgabíró anyósának házáat próbálták megtámadni. Szombatra virradó hajnalon több rabló megjelent Halmágy községben özv. Imescu Györgyné háza előtt: Imescu Györgyné a község egyik legtehetősebb lakosa s történetesen Baniciu Tódor halmágyi főszolgabíró anyósa. A rablók egy ideig halak tanácskoztak a ház előtt, majd egyikük keresztült ugrott a kerítésen. A zajra felébredt a házban elszállásolt katonatiszt, aki lövöldözni kezdett az udvaron bujkáló alakra, aki erre hanyatt-homlok menekült, s vele együtt eltűntek az uccán álló és várakozó rablók is. A nem sikerült rablótámadásról rögtön értesítették Baniciu főszolgabíró, aki egy csendőrijár kíséretében maga indult a banda üldözésére. Órákig járták a környékbeli hegyeket, de nem tudták az elmenekült banditák nyomára akadni.

A folyton szaporodó rablótámadások komoly aggodalomba ejtették az egész környék lakosságát, amely már arról is beszélt, hogy nem is egy hanem több rablóbanda veszélyezteti a halmágyi vidék közbiztonságát. A hatóságok minden irányban megtették intézkedésüket, hogy a veszed-

Igmándi

kúrák otthon.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van egy üveg SCHMIDTHAUER-féle igmándi keserűvíz, mert szükség esetén reggelizés előtt fél pohárral használva gyorsan és alaposan eltávolítja fájdalom nélkül a gyomor- és belekben rejtőző csirját számtalan komoly betegségeknek s elejét veti ezáltal a baj további fejlődésének a szervezetben. Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 4334-III. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

lemtől megszabadítsák a környéket. Anghelescu csendőrszázados naponta újabb megerősítéseket küld a halmágyi csendőrőrsökhöz; a megerősített csendőrkarhatalom parancsnoka. Georgescu Cornél

Háztelkeket kaptak a városi tisztviselők

A kiosztó-bizottság folytatólagos munkája

(Saját tudósítónktól.) A kedvezményes áru háztelkeket kiosztó városi bizottság Robu János dr. főpolgármester elnöke alatt pénteken délután folytatta munkáját, ezúttal a városi tisztviselők kérelmeit vette tárgyalás alá. A pénzeki bizottsági ülés határozatából a következők kaptak kedvezményes háztelkeket:

Boar Demeter XIII. parcella 148 sz. telek 125 négyszögöl 2500 lejért, Bodrogean Aurél XIII. parcella 46. sz. telek 105 négyszögöl 2100 lejért, Covacevici Iván XXV. 344. 119 négyszögöl 4165 lejért, Dul János XIII. 30. 105 négyszögöl 2100 lejért, Francu Demeter XIII. 48. 147 négyszögöl 3675 lejért, Gross Sámuel XIII. 32. 105 négyszögöl 2100 lejért, Hoffmann János XIII. 54. 134 négyszögöl 2680 lejért, Hoffmann Győző XIII. 55. 134 négyszögöl 2680 lejért, dr. Jegessy Károly XVI. 16. 142 négyszögöl 4260 lejért, Jugu Konstantin XIII. 156. 103 négyszögöl 2030 lejért, Jusa Béla XIII. 167. 133 négyszögöl 2660 lejért, Kiss János III. 213. 153 négyszögöl 1530 lejért, Kövágó István III. 226. 212 négyszögöl 2120 lejért, Lugojan István XIII. 126. 103 négyszögöl 2060 lejért, Madách Imre III. 206. 215 négyszögöl 2150 lejért, Marcu Vazul XIII. 28. 105 négyszögöl 2100 lejért, Martinovici Dénes XXV. 337. 124 négyszögöl 8720 lejért, Mihailovits Gyula XIII. 60. 134 négyszögöl 3350 lejért, Mioc János XIII. 124. 103 négyszögöl 2060 lejért, Muresán János XXVI. 6. 130 négyszögöl 3900 lejért, dr. Nedelcu Miklós XXVI. 15. 146 négyszögöl 4380 lejért, dr. Nichi Lázár XXV. 325. 121 négyszögöl 3630 lejért, Oláriu István XXVI. 5. 126 négyszögöl 3780 lejért, Olasz Miklós III. 224. 213 négyszögöl 2130 lejért, Paul Ferenc III. 225. 213 négyszögöl 2130 lejért, Pfeifer János XIII. 29. 105 négyszögöl 2100 lejért, Pocloan János XXV. 334. 138 négyszögöl 4140 lejért, Popa Constantin XXVI. 4. 122 négyszögöl 3660 lejért, Puciel András XXVI. 17. 137 négyszögöl 4110 lejért, dr. Robu János XXVI. 223 négyszögöl 8920 lejért, Sangeorgan Miklós III. 233. 152 négyszögöl 1520 lejért, Siedner János III. 202. 178 négyszögöl 1780 lejért, Sperneac János XXV. 347. 134 négyszögöl 3350 lejért, Sztupár Antal XIII. 31. 105 négyszögöl 2100 lejért, Sztupár János III. 200. 158 négyszögöl 1580 lejért, Siclován György XIII. 166. 129 négyszögöl 2580 lejért, Stefanut

csendőrfőhadnagy pedig nagy apparátussal irányítja a halmágyi hegyek haramiáinak üldözését s minden remény meg van arra, hogy a banditák hamarosan csend örkézre kerülnek.

Sabin XXVI. 13. 155 négyszögöl 4650 lejért, Schütz Jenő III. 229. 133 négyszögöl 1330 lejért, Takács József XIII. 184. 105 négyszögöl 2100 lejért, Vass Barna XXV. 349. 126 négyszögöl 3150

Aradi fiatalemberről brazilai konzuli titkár.

Wild Lajos érdekes karrierje — Gyógyszerészből magyar külügyminiszteriumi tisztviselő

(Saját tudósítónktól.) Aradon jól ismert fiatalemberről érdekesen ívelő pályafutásáról számol be egy rövidke hirdetés, amely a budapesti magyar külügyminiszterium hivatalos kommunikéjeként látott napvilágot s a következőképen hangzik:

„A magyar királyi külügyminisztérium a sam-paolai forradalmi események kapcsán a Braziliába kivándorolt magyarok hozzátartozóinak megnyugtató céljából közli, hogy a brazilai magyarok védelmét — mintán ott külön magyar diplomáciai képviselőt nincs — a rio de janeiro németalföldi királyi követség vállalta el és a magyar ügyek elintézése céljából oda a külügyminisztérium két tisztviselőt, névszerint Wawra Alajos konzuli irodafőnököt és Wild Lajos tiszteletdíjas konzuli titkárát küldte ki, akik a németalföldi királyi követséghez vannak beosztva.”

Bennünket aradiakat közvetlenül csak az egyik név érdekelt, Wild Lajosé, aki néhány röpké esztendő alatt igazán érdekes és figyelemreméltó karriert futott be. Sokan ismerték és ismerik Aradon Wild Lajos gyógyszerészt, Wild Endre dr.-nak az aradi minoriták volt rendfőnökének testvéröccsét. A magyas, nyulának természetű, szimpatikus megjelenésű fiatalembert évekkel ezelőtt még állandó lakosa volt Aradnak, ahol az uritársaságok körében igen gyakran megfordult s az akkori idők zsurjalma, társasösszejöveteleinek, mulatságainak mindig szívesen látott vendége volt. És egy ilyen intim, kedves-hangulatu zsuron eldőlt Wild Lajos további sorsa. Előre nem látott esemény következett be váratlanul az ifjú gyógyszerész életében, amely eddigi megszokott pályafutásából kilendítette a fiatalembert, aki elsodródott Aradról, hogy néhány esztendő változatos próbálkozásai után a messze idegenben, más vi-

lejt, dr. Hank Albert XIII. 56. 135 négyszögöl 2700 lejért, Vatian Aurél XIII. 85. 200 négyszögöl 6000 lejért. Bercea Gyula, Blacheta Agoston, Campian János, Joó Béla, Kiss József, Knizse Jenő, Mayer János, Mandl Ferenc, Méhes Mihály, Popa Miklós, Stár Mihály, Undi Antal, Veres Zoltán kérelmeit visszautasította a bizottság.

A bizottság előtt még több mint kétszáz kérelem vár elintézésre; a legközelebbi ülésen, amely előre láthatólag szerdán délután lesz, a megyei és állami tisztviselők kerülnek sorra.

lág részben találja meg igazi boldogulását.

Wild Lajos azon a zsuron megismerkedett egy ismert aradi uriccsalád fiatal leánykájával. Az első találkozás eldöntötte az ifjú pársorsát: csudálatos melegséggel lángolt fel bennük az egymás iránti kölcsönös szimpátia, vagy nevezük a nevé, a szerelem... A két ifjú-lélek egymásra talált. A nagy-nagy boldogságnak a szülők sem akarták útját állni: alig két heti ismeretség után Wild Lajos már kérőként állított be a leányos házba. Egy boldogító igen s az ifjú pár rövidesen házasságot kötött egymással.

Wild Lajos házassága után elhagyta Aradot, nagyobb városban próbált érvényesülést keresni: az ifjú pár Budapestre költözött. A nagy boldogság azonban rövid álomnak bizonyult, az ifjú pár alig kéthónapos házasság után elvált. Közben Wild Lajosnak vállalkozásai sem jártak kellő sikerrel s úgy látszott, hogy a fiatalembert szépen induló karrierje derékban törik ketté. De Wild Lajos fiatal energiája nem csüggedt, elrontott talán elhibázott élete helyett újat, eredményeset, szebbet és jobbat akart alkotni. Új életutra akart indulni, messze idegenbe, távol az eddigi környezetétől, új emberré lenni. És ez a törekvése most teljes eredménnyel járt: Wild Lajos magasan ívelő új pályát talált. Az esztendőkként előtte aradi ifjú gyógyszerészből magyar királyi konzuli titkár lett messze Braziliában, Rio de Janeiróban...

— Az aradi pénzügyi adminisztrátor hivatalában. Petrescu Illés, az aradi pénzügyigazgatóság adminisztrátora a régi királyságban töltött szabadságáról ma visszatért és ávette hivatalát. — Olava György, az aradi pénzügyigazgatóság helyettes adminisztrátora a mai nappal megkezdte szabadságát és a krassószerénymegyei Fageten (Fageten) fog tartózkodni szeptember harmadikáig.

HOGYALLA LEJ?

1924. aug. 16-án 100 lejért adtak: Nálunk:

2.60 francia frankot
8.— francia frankot,
34.000 belföldi magyar koronát,
32.100 osztrák koronát.

Zürichben 2.40 frank
Párisban 8.20 frank

Gyógyítsuk meg a beteg Európát!

Az ugynevezett szegény és minimálisan ezer sebből vérző Európa ur úgy érzi, hogy ő más elfoglaltsága mellett egyébként még beteg is. Tudós doktorokat hívott betegágya mellé, mondanák meg, mi a baja s segítenének rajta, mert nagyon szenved. A tudós doktorok össze is gyűltek Londonban konziliumra és heteken át meg is tárgyalták a veszélyes diagnózist.

MACDONALD doktor imigyen vélekedik a betegről és a betegségről: Igen, doktor kollégám, pacienseink, Európa ur, tényleg nagyon beteg, tehát segítenünk kell rajta. Én sebész vagyok és leghelyesebbnek tartanám, ha a fertőzött Ruhr-területet megüszítanók az idegen anyagtól. Ettől a beteg olvatosan megkönnyebbül. Tehát segítsünk.

HERRIOT doktor ur: Igen Tisztelt Kolléga Urak! Előttém szóló kolléga ur nézetét nem mindenben osztom. Tény dolog, hogy az idegen anyagokat a beteg testből el kell távolítanunk, de ez semmiképpen sem történhet gyorsan. Én a progresszív kiürítésnek vagyok híve. Mert a gyors kiürítés következtében a beteg hirtelen meggyógyulhat és akkor nem fizeti a jóvátételt, pardon akarom mondani a honorariumot. Tehát segítsünk.

MARX doktor ur: Én is az azonnali kiürítés mellett szavazok, mert a beteg test fertőzött területén, az ugynevezett Ruhr-területen ezek a franc-bacillusok még sok galibát okozhatnak. A fizetés ellenben árthat a beteg kedélyállapotának. Nem szabad megelégednünk a betegség következtében fellépett mellékünetekről, az ugynevezett szanalást eljárásról sem. Tehát segítsünk.

DAWES doktor ur: Az én gyógyítási tervemet, az ugynevezett Dawes-tervet, igen tisztelt doktor urak, felőlet mártában az összes elmondottakat. A franc-bacillusok eltávolítása a beteg Ruhr-terestről az első és legfontosabb teendő és a szanalási eljárással való kezeltés mint utókúra szintén elsőrangú gyógyszer ilyen idült betegségeknek. Tehát segítsünk.

MACDONALD doktor ur: Tehát írít-sünk, de azonnal.

HERRIOT doktor ur: Tehát ne írít-sünk azonnal és a beteg fizessen.

MARX doktor ur: Tehát írít-sünk azonnal és a beteg ne fizessen semmit.

DAWES doktor ur: Tehát írít-sünk azonnal és a beteg fizessen is meg ne is. De csak az én tervemet alapján.

A konzilium eredménytelenül véget ér és a tudós doktorok újabb konzilium megtartását határozzák el 1925-re. Távozás előtt azonban még eléneklik a „Gyógyítsuk meg Európát” című dalt, majd, nyugodtan, mint akik jól végeztek dolgukat visszamennek hazájukba Európa ur ezáltal szép lassan, de annál nyugodtabban rothadónak indúl

A „kommunista“ aradi zsidóság

Dr. Nemes Zsigmond az aradi zsidóság „kommunista“ vezetője — Az Universul fantasztikus és hazug cikke. A két év előtti aradi választás epilógusa.

(Saját tudósítónktól.) A bucarestii sajtóban már hetek óta elkeseredett küzdelem folyik a vezető politikusok között. Hol Lupu dr., a parasztpárt vezére áll a koncentrált támadások tüzeiben, hol az ő sajtója szórja a súlyos vádakokat a sajtókampányt vezető Universul ellen. A harc nem folyik parlamentáris modorban, a cikkírók és a hadakozó képviselők igen gyakran átlépik a jóízű határát — becsületsértést és rágalmazást egyik tábor sem megy a szomszédba: mindegyik rendelkezik ilyen nagy-ágyukkal bőven. Ezekbe az elkeseredett harcokba most belekapcsolódott Arad is, különösképpen Arad zsidósága és annak egyik tiszteletre méltó volt vezetője, dr. Nemes Zsigmond ügyvéd, volt képviselő és az aradi izraelita hitközség volt elnöke.

Az Universul furcsa leleplezése.

Az Universul, a regátnak ez a régi, de komolynak egyáltalán nem mondható organuma legutóbbi számában nagy szenzációt tártal fel olvasóinak. Dr. Lupu egy cikkében elnevezi veszedelmes kommunistának, köpenyegforgatónak és főképpen olyanak, aki konspirál a zsidó kommunistákkal. Ennek igazolásul leközöl facsimillében egy levelet, amelyet Lupu dr. még 1922-ben, közvetlenül a legutóbbi választások előtt intézett dr. Nemes Zsigmond aradi ügyvédhez, mint az aradi kommunista zsidók ugyancsak kommunista vezéréhez. A levél magyar fordítása a következő:

Tisztelt Nemes Zsigmond Urnak! Barátom, H. God, meleg szavakkal beszélt Önről nekem. A zsidóságot, mindig mint az ország kulturéletének értékes tényezőjét tekintetem. Ezért mindig felemeltem szavamat értük, amikor erre szükségük volt. Remélem, hogy erdélyi hitsorsosai Aradról most nem feledkeznek meg ezekről az értékeimről és teljes tüzzel segíteni fogják harcunkat az emberiségért és civilizációért. Mielőbbi meleg baráti kézszorításal stb. Dr. Lupu.

Újabb „rettenetes“ dolgok derülnek ki.

Ország-világ olvasta ezt a levelet, amelynek adatai ugyebár egyenesen megdöbbentőek. Rettenetes, hogy miket irt ez a veszedelmes Lupu ennek a még veszedelmesebb Nemes Zsigmának. Ők ketten szövetkeznek, hogy fel forgassák Romániát. Tessék csak mindenkinek figyelmesen elolvasni! ezt a levelet és annak tartalmából szinte ordít a konspiráció! De ha valaki esetleg mégis azt látná a levélből, hogy az nem egyéb udvariassági levélnél, nem egyéb ártatlan és választások alkalmával ugyancsak gyakori politikai fogásnál és kísérletezésnél, az szintén veszedelmes összeesküvő, esetleg kommunista. Legálább is az Universul szerint.

Most jön egy kis újabb borzalom. Rövid pár sor az egész, hamar tulesünk rajta. Az Universul

a nagy ágyu, már mint a levél után a következő gyenge kis kommentárt fűzi az üggyhöz: „Ime, a volt nekikeseredett antiszemita (már mint a Lupu), aki 1907-ben a Falcu-megyei zsidók üldözője volt, 1922-ben már alázattal könyörög az erdélyi zsidó kommunisták segítségéért, támogatásukért. Jelszava: ő mindig segítségükre sietett, amikor erre szükségük volt és hogy filozemita és humanus szelleme találkozik a bolsevista zsidók érzelmeivel, akik a III. Internationale zsoldjában összeesküsznek és lázítanak a román nemzeti állam ellen ebben az időben.“

Ezek kommentárok. Hogy a fentemlített dolgokat hogyan lehet kihálaszni ebből a füres levélből, az örök rejtély marad mindenki előtt.

Nemes Zsigmond dr. mosolyog és még cáfolatra sem méltatja a „szenzációt.“

Bár ennek az egész feltálat ügynek a hazugságaival teljesen tisztában vagyunk, mégis felkerestük dr. Nemes Zsigmond aradi ügyvédet. A „veszedelmes ember“, szegény, karosszékhelyen fogadott, mert már évek óta súlyos beteg. Derűsen mosolygott, amikor előadtuk a történeteket és csak ennyit mondott:

— Mit gondol? Nem teszem magam nevérségessé, ha ilyen komikus dologra még válaszolok. Én és bolsevista...

— Ügyvéd ur szava minden időkben súlyos és nagyjelentőségű volt.

— Nos, jól van, figyeljen ide, pár szóval elmondok mindent. Még 1922-ben, ha jól emlékszem februárban, közvetlenül Bratianu Vintilla pénzügyminiszter aradi jelöltsége előtt bekopogtatott hozzám egy jólöltözött, intelligens uriember. Bemutakozott H. God néven, mint a Bucarestiben megjelenő Aurora című lap munkatársa. Franciául társalogtunk és elmondotta, hogy Lupu dr. Aradon szándékozik fellépni képviselőnek parasztpárti programmal és kér, hogy az aradi zsidók a pénzügyminiszter ellenében szavazzanak Lupura. Én udvariassan kifejtetem előtte, hogy az aradi zsidóságot politikai tekintetben nem lehet vezetni, irányítani, mindenki arra szavaz, akire akar. De ettől eltekintve, ha a pénzügyminiszter Aradon fel is akarna lépni, lehetetlenség ellene küzdeni, mert a város lakosságának és köztük a zsidóságnak is érdeke, hogy olyan tekintélyes politikus legyen a képviselője, mint Bratianu Vintilla, aki a maga súlyával és befolyásával sokat tehet a város érdekében. Ilyen körülmények között még a fáradságért is kár, annál is inkább, mert Lupu dr. ugyanis mint politikus és ugyanis mint ember teljesen ismeretlen Arad zsidósága előtt. H. God ur megköszönte felvilágosításomat és eltávozott tőlem. Innen Clujra ment, majd pár nap múlva ismét Aradra jött, ahol az állomáson a rendőrség letartóztatta. Megmozgása alkalmával

találtak nála egy levelet, amelyet Lupu dr. intézett hozzám. Ezt a rendőrség elkobozta. Véleményem szerint ez ugyanaz a levél, amit most az Universul leközölt. Hogyan került a laphoz az aradi rendőrség által elkobzott levél, igazán nem tudom. Én ezt a levelet soha életemben nem láttam és nem is olvastam. Pár héttel később, már a választások lezajlása után felkeresett lakásomon dr. Lupu dr. Hótoran Viktor aradi ügyvéd kíséretében. Pár perces udvariassági látogatás volt. Azóta nem láttam Luput, sem más politikust. Különben én az aktív politikától már évek óta visszavonultam, sőt ügyvédi gyakorlatomtól is visszaléptem megromgált egészségi állapotom miatt.

Még néhány szó és azután pont.

Nemes Zsigmond dr. a faceti kerület éveken át volt képviselője a magyar parlamentben, neves ügyvéd, stb. exponált híve volt Tisza Istvánnak, sőt még Tisza Kálmánnak is, egész életén át a magyar szabadelvű párt politikáját követte. Az impérium átvétele óta csendes ember lett, mint annyi sokan mások. Őt bolsevizmussal vádolni nem is szemtelenség, hanem tiszta komikum. Az aradi zsidóság soha életében nem volt kommunista, ilyesmit állítani, pláne en bloc szintén humoros dolog. Továbbá: az aradi zsidó-

ságot politikailag vezetni, vagy irányítani nem lehetett és nem lehet most sem. Mindenki olyan nézetet vall, amilyent akar, mindenki arra szavaz, aki előtte kedves, vagy akinek a mentalitása egyezik az övével. Lupu dr. levele Nemes Zsigmának, nem egyéb udvariassági levélnél, ártatlan politikai kísérletnél. Ezt különben a levél hangja világosan megmagyarázza. Hogy az Universul cikke mennyire hazug és galád, arra bizonyosságot tehetnek dr. Marcus Mihály bankigazgató, volt akkori prefektus, dr. Beles Jenő közjegyző és volt akkori alispán és Gritta Ovidiu volt aradi, most cluji rendőrprefektus. De ezenkívül tanúságot tehet erről Arad egész lakossága a közvéleménye.

Hogy a bucarestii politikus urak miként gyilkolják egymást nap-nap után, az minket nem érdekelt. Ha nekik kedvük telik ebben, vállalják egészségükre. De kérjük őket: felejtsek ki ebből a kis játékból Aradot és ne rágalmazzanak meg tiszteletre méltó aradi polgárokat. Egyébként ha kevesebbet „liarcolnának“ és csak valamivel többet dolgoznának, úgy a lej na Zürichben nem állana 2.40-en, nem fojtogatná torunkat a drágaság és már sok lépéssel közelebb jutottunk volna a Konszolidáció nevű végállomáshoz. (k. s.)

A rabló leugrott a robogó vonatról

Izgalmas hajsz — Aradon állítják össze a rabló bűnlajstromát

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délelőtt egy feltűnő csoport ment végig Arad főuccáján. Egy összekötött embert szállítottak az aradi állambiztonsági hivatalhoz, akit a marasestii állomáson fogott el a csendőrség. Gavrilescu Pálnak hívják az illetőt, aki hónapokon keresztül réme volt a bucaresti-aradi vasúti vonalnak, ahol megszállhatatlan zsebtolvajlást követett el. Azonkívül az okirályság csaknem összes városaiban számos betörést, lopást, sőt a nyomasztó megállapításai szerint rablótámadást is vitt véghez. A bucarestii államrendőrség most körutazásra küldte Gavrilescu Pált megfelelő fedezettel, hogy minden városban összeállítsák bűnlajstromát. Így került Aradra a veszedelmes ember, aknek a szállítása rendkívül kalandos körülmények között folyt le.

Két csendőr kíséretében indult utnak. Hármán elhelyezkedtek egy harmadosztályú különfülkében és Gavrilescu egy ideig nagyon nyugodtan viselkedett. Utközben megkérte a csendőröket, hogy vegyék le kezéről a köteléket, hisz ugysem bír, de nem is akar megszökni. A csendőrök teljesítették kérését és Gavrilescu tényleg nyugodtan huzódott meg a fülké egyik sarkában. Nem is sejtették a csendőrök, hogy milyen kalandos terv végrehajtására készülődik. Costesti és Parvici állomások között Gavrilescu kihajolt az ablakon és mielőtt a két csendőr megakadályozhatta volna, átvette magát és leugrott a robogó vonatról. A meglepett csendőrök egyike az ajtóhoz rohant és szintén leugrott, hogy üldözőbe vegye a menekülő embert. A másik csendőr pedig meg-

rántotta a fészféket. A vonat megállt, az utasok egy része a menekülő üldözésére sietett. Érdekes, hogy sem Gavrilescunak, sem a csendőrnek nem történt semmi baja az ugrás alkalmával. Rövid üldözés után sikerült Gavrilescut egy kukoricásban elfogni, ahonnan összekötözve vitték fel a vonatra. Az aradi állambiztonsági hivatal jegyzőkönyvet vett fel az esetről és a nyomozást folytatja a veszedelmes ember bűnlajstromának összeállítása végett.

Eltemették Bródy Sándort

Minden pompa nélkül folyt le a gyászszertartás.

Budapestről jelentik: Csütörtökön délután négy órakor temették el Bródy Sándort a rákoskeresztúri izr. temetőben. A kiváló író holtteste a nagy szertartási teremben volt felravalóalozva, ahol Fischer Gyula főrabbi mondott gyászbeszédet és Lazarus Adolf főkantor és a templomi kar énekelt. A szertartás befejezése után a koporsót fiai vitték a sírhoz, amelybe a hantokra a nagyszámú közönség tagjai szórták virágjait. A némán gyászoló közönség soraiban Vázsonyi Vilmos, Pakots József, Benedek János és Sándor Pál nemzetgyűlési képviselők, az Ujságíró Egyesület és az Otthon-kör képviselői, továbbá számos ismert író, hírlapíró és sokan a hialott író tisztelői közül jelentek meg. A rendőrség Klár főfelügyelő parancsrokságával diszszakaszt rendelt ki a gyászszertartásra. A frissen hantolt sírt, amely közvetlen a szertartási csarnok mellett fekszik, több koszorú borítja. A temetési szertartás a legnagyobb egyszerűséggel folyt

le. az elhunyt író még életében kérte, hogy temetésénél mellőzzék minden pompát és gyászbeszédeket se mondjanak ravatala fölött.

HIREK

A halott költő

halott szerelme

Csokonai Lillának örve háza.

A magyarországi Dunaalmáson, a nagy folyam partján kis fazsindelyes régi ház áll. A rozsgaette piéhtáblán és sem lehet olvasni a házszámot s alig hinni az ember, hogy ebben az ódon épületben lakott valamikor az, akinek emlékét Csokonai Vitéz Mihály versei őrzik meg örökre. Ebben a házban lakott Vajda Julia, akit Lillához intézett soraiiban dalolt meg a költő. Az irigvelt Lilla itt élte le utolsó napjait is s halála után a házat a református egyháznak ajándékozták, amely szerény emléktáblával jelölte meg: „Ezen házban élt és halt meg Lilla, Csokonai költészetének nem fője.”

A házzal szemben visz fel a lépcső a Vértessék utolsó nyulványán elterülő temetőbe. Vasrács övezi Lilla sírját. A sírkő egyik oldalán ez a felirat olvasható: „Ns. Vajda Julianna assz.” A másikon: „Lilla üdött hamvainak — férje Vég Mihály esperes. Élt 78 éveket. Meghalt február 15. 1853. Béké hamvaiba.”

A sírnál két ciprus áll vigyázzban s őrzik Lilla hamvait. A sírkő előtt vadrózsabokor és egy hervadt hársfa. A fák lombjai közt halkán dudol a hegyi szél, talán Csokonai bus szerelme.

— Georgescu prefektus Aradon. Georgescu János, Aradmegye és Arad város prefektusa, aki — mint a Közlöny megírta — néhány nappal ezelőtt hivatalos ügyek elintézésére céljából Bucurestibe utazott, ma visszaérkezett Aradra s újból átvette hivatala vezetését.

— Befejezés előtt az állampolgári igazolás. Mindössze három nap választ el bennünket az állampolgársági igazolások végső befejezésétől. Augusztus 20. az utolsó napja az igazolásoknak, mert e terminus lejártá után már csak az ítéltábla útján lehet az állampolgársági jogosultságot érvényesíteni. Epen ezért a város vezetősége ezuton is felhívja mindazokat, akiknek állampolgársági ügye még nincs rendben, hogy már csak e három napon belül áll módjukban az, hogy az állampolgárok lajstromába felvétessek magukat.

— Elrabolt urilány. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok nagy részletességgel írják egy Fein Hermína nevű urileány titokzatos eltűnéséről, akit egy ismeretlen főhadnagy elrabolt és három nap után szabadon bocsátott. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a főhadnagy személyének megállapítása iránt.

— Letartóztatott pecicai csempészek. A csempészek, akik az utóbbi időben mintha beszüntették volna működésüket, most újra szerencsét próbálnak. A napokban adtunk hírt arról, hogy Pécskán csempészek meggyilkoltak egy határőrt. Tegnap ismét kísérleteztek csempészek, hogy Pécskán keresztül Magyarországra szökjenek árujukkal, azonban a határőrség letartóztatta őket, mielőtt átszökhettek volna. A tettesek úgy látszik a faluban összeköttetéssel bírtak, mert a letartóztatás után Halász István ottani gazdálkodó megjelent Boica Demefer kapitánynál és 5000 lejt kínált fel, ha csempészeket szabadon bocsátja és visszaadja árujukat. A kapitány azonnal jegyzőkönyvet vett fel az esetről és Halászt is letartóztatta. Ma délelőtt Aradra kísérték a csempészeket a gazdálkodóval együtt és az ügyészség fogházába zárták őket.

Orvosi konzilium

Egy előkelő, jómódú és magas társadalmi állásu ur súlyos beteg. A kezelő orvosa szívbajit konstata, de a család nagyon aggódik, elhivatják hát a tudós professzort is.

A professor megjelenik, meg vizsgálja a beteget s rögtön megállapítja, hogy a kezelőorvos kolléga tévedett. A betegnek nem szív baja van, egész más ellen kell kezelni. A professor azonban jóindulatu és türelmes. Dehogy is ártana a háziornasnak, nem is lép ki le a tévedését.

— Konziliumot tartunk, méltóságos asszonyom, — mondja beteg feleségének a vizsgálat után és a két orvos visszavonul egy külön szobába.

— Nos, kollégám, mit gondolsz? — kezdi az udvarias professor a beszélgetést.

— Én azt gondolom — hangzik a válasz, — hogy nem fogunk kapni egy vasat sem. Már két éve kezeltem a beteget, de még nem kaptam honoráriumot...

— A gyanus briliánsgyűrű. Néhány nappal ezelőtt a Losonczy Lajos-féle aradi ékszerész üzletben egy egyszerűen öltözött asszony egy briliáns gyűrűt akart eladni. Az ékszerésznek gyanus volt az asszony és kérte, hogy másnap ismét jöjjön az üzletbe, a mikor tízenötzezer lejt kifizet a gyűrűért. Közben jelentést tett az esetről a rendőrségnek és Jancu Traian bünygyi osztály főnök a jelzett időben várta az ékszerészletben a gyanus asszonyt. Az asszony tényleg el is jött és Jancu igazolásra szolgáltatta. Zavart választ adott a gyűrűre vonatkozólag, ezért beszállították a rendőrségre. Okmányaiából kiderült, hogy Madasa Ilonának hívják és Farkas Ábrahámnál mint cseléd szolgált. Felidéztek a rendőrségre Parkast, aki a gyűrűben ráismert saját tulajdonára. Az asszony beismerte, hogy a gyűrűt lopta. Megindult eljelen az eljárás.

Az aradi Müller Károly hagyatéka sorsa

Allg jövedelmeznek valamit az ingatlanok — Miért nem fordítható még jótékony célra a hagyatéka

(Saját tudósítónktól.) Annak idején — 1918. tavaszán — nagy érdeklődést keltett városszerte Müller Károly Aradváros volt országgyűlési képviselőjének hagyatéki ügye. Az akkori politikai élet emez ismert markáns egyénisége ugyanis egész vagyonát jótékony célra hagyta s a végrendelet végrehajtásával az akkori Aradi Első Takarékpénztárt bízta meg. Azóta kevés szó esett a Müller hagyatékról; most azonban aktualitást ad ennek az ugynevezett jogi személyiségről szóló törvény, amely elrendeli az alapítványok törvényszéki lajstromozását. Az Erdélyi Hitelbank mint a Müller hagyatéka kezelője szabályszerűen megtette a szükséges bejelentést, s ennek kapcsán kérdést intéztünk Kell József dr.-hoz, a bank jogtanácsosához, aki ezeket mondta:

A jelenlegi Erdélyi Hitelbank kezelésére bízott Müller hagyatékat mint ismeretes az oldalági rokonok megtámadták, s az eljárás csak 1921. márciusában nyert befejezést. Az alapítvány a Str. Cetasilor, Str. Grigorie Alexanrescu és Str. Tribunalu Axentie utcákban lévő földszintes háztömbből és értékpapirokból áll. Az értékpapírok legnagyobb része még az

örökhagyó életében felvett lombardkölcsön biztosítására egy budapesti intézetnél van zálogul leköltve. Az értékpapírok jövedelme alig elegendő arra, hogy ebből a kölcsön kamatait fedezni lehessen. Az ingatlanok az alapítvány nevére ezideig még nem irattak át, mert az alapítvány jogi személyiségének elismertetése most van folyamatban, az iratok a minisztériumban fekszenek.

Az alapítvány eddig nem feleltetett meg az örökhagyó által szándékolt jótékony célnak, mert miként említettem, az értékpapírok jövedelmeit a kölcsön kamatai emésztették fel, az ingatlanok pedig, — amelyek igen rossz, állandó javítást igénylő állapotban vannak, — a lakbérkorlátozások folytán alig jövedelmeztek annyit, amennyivel a javítási költségek és adók fedezhetők lettek volna. Az új lakbértörvény alapján az intézet az alapítvány épületeinek bérét is a törvényes határig felemelte és most már remélhető, hogy a folyó évben és a következő időben az épületek fognak annyi jövedelmet hajtani, hogy az alapítvány az örökhagyó által végrendeletileg kitűzött jótékony célnak megfelelhessen.

— Határozás. Kovács Károlyné előkelő budapesti uriaszony aug. 11.-én a magyar fővárosban elhunyt. Kovács Károlyné halála aradi ismerősei körében is nagy részvétet keltett.

— Felvétel az aradmegyei tanítók otthonába. Az aradmegyei tanítók otthonában is megkezdődtek a beiratások. Mindazokat a tanulókat, akik valamely aradi iskolát látogatják felvesszik a következő bizonyítványokkal: Az utolsó iskolai bizonyítvány, születési bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, szegénységi bizonyítvány, amely azonban csak a segélytkérő aradmegyei tanítóknak szükséges. Ezeket egy kérvényhez kell mellékelni és a beadási határidő augusztus 31. A beirattási díj 100 lejt, fenn tartási díj előleges havi részletekben fizetendő 8000 lejt. Természetben még 120 kg. kenyérlisztet, 30 kg. nulláslisztet, 100 kg. fejlett burgonyát, 10 kg. babot, 12 kg. zsirt, 50 darab friss tojást, 5 kg. cukrot és 6 kg. hagymát kell fizetni. Minden tanulónak fel kell magát a szükséges ruhákkal, alsóruhákkal és kisebb dolgokkal szerelni.

— Beroljen K. rnei könyvtárában — Rényi Józsa zeneakadémiai végzettséggel vállalt zongoratanítványokat háznál és házon kívül. Arad, Str. Porumbaru 2. (Knézhich-u.)

„AZ ANYA.”

a legkedvesebb film

— Gyilkol a szerelem. A csendőrpáncsnokság ma jelentette az aradi ügyészségnek, hogy Cabor Demefer tizenöt éves giulincai parasztleány szereimi bánatában öngyilkosságot követett el. Egyik községbeli ismerőse padlásán felakasztotta magát. A csendőrség megállapította, hogy büneslekmény nem forog fenn és az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

„AZ ANYA.”

a legegyszerűbb film

— Magzatelhajtásból halál. Az ötvenesi csendőrség jelentette az aradi ügyészségnek, hogy Rus Ilona ottani munkásleány, magzatelhajtás következtében súlyosan megbetegedett és az aradi kórházba szállították. Rus Ilona ma a kórházban meghalt. A vizsgálóbíró elrendelte a szerencsétlen leány hulla lájának felboncolását, amit ma foganatosított a törvényszék orvosszakértője. — Megállapította, hogy a leány halálát belső elvérzés okozta. Az ügyészség utasította az ötvenesi csendőrséget a nyomozás megindítására és a büns szülésznek letartóztatására.

— Orvosi hír. Dr. Windholz Béla szülész-nőorvos külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és rendelését Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) 10. szám alatt (Mann-szantorium) ismét megkezdte.

— Aller Képes Családi Lapjának 18. száma szenzációs képekkel és tartalommal megjelent. — Kapható mindenütt.

— A newyorki néger-kongresszus „fekete Krisztust és fekete-Madonnát” akar. Newyorkból jelentik: A Newyorkban ülésező néger kongresszuson több felszólaló azt fejtegette, hogy a fehér fajta a vallás terén is indokolatlanul elnyomja a negereket. Egészen bizonyos, szerintük, hogy az ó-szövetségi nagy alakok közül, Mózes, Dávid és Salamon, ha nem is negerek, de legalább is barna bőrűek voltak.

Az afrikai ortodox egyház püspöke, Alexandre Mac Huire ezeket mondotta:

— Adjuk ki az utasítást rajzó lőnöknek és festőnöknek, hogy a bibliai-illusztrálják meg újra, még pedig úgy, hogy a fehér alakokat feketeikkel helyettesítsék, mert a mi szemünkben a szépnők, jónők és emelkedettnek szükségszerűen a néger alakja felel meg.

— Magyar munkások Franciaországban. Budapestről táviratozzák: A francia és a magyar kormányok között megállapodás jött létre, hogy Észak-Franciaországba különböző munkák végzésére magyar munkások vándoroljanak ki. A francia kormány biztosítja a magyar munkások utazási költségeit és beleegyezik abba, hogy a magyar kivándorlási attasé állandóan a munkások között tartózkodjon. A magyar munkások gyermekei részére több magyar iskolát és kórházot létesít a francia kormány. Havonta 2—300 munkás mehet ki, de kizárólag rendes és törvényes utlevéllel. Érdekes körülmény az is, hogy a francia hatóságok eugenetikai szempontból elősegítik a magyar-francia házasságokat.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

— Fetter Irén hangversenyének első új énekantológiáját nyit kezdők és haladók részére lakásán Arad, Str. Cosbuc 4. (Wesselenyi-u.)

— Egy nászéjszaka története. Menekülés a hálósobából. Nem szerettek pletykálni. A szegények esésére. A ravasz utazó. Szénpor. Két prima primadonna. A légy egy jámbor állat. Szenzációs hírek. Tréfas apróhirdetések. stb. című érdekes cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Feltétlenül mindenkinek el kell olvasni az Erdélyi Élet e heti számát, mely rendkívül érdekes helyi riportokon kívül aktuális erdélyi vonatkozású társadalmi közleményeket és kacagtató humoreszkeket tartalmaz legkiválóbb íróink tollából. Szívesen kísérjük figyelemmel e közkezdett hetilap fejlődését annál is inkább, mert ennek rugója: a közönség bizalma és szeretete.

„AZ „ANYA”
egy film,
amely mindenkit érdekel

LEGUJABB

Vasuti baleset a Regátban

Bucurestiből táviratozzák: A bukovinai Strigoia és Cacica állomások között levő vegyesvonalon összeütközött egy magánosan futó mozdony. Egy kocsi kizuhant a pályatestről és összetört. A sín pedig elgörbült. Goreciti fiú

súlyosan. hét utas pedig könnyebben megsebesült. A szerencsétlenség oka hibás váltóállítás.

Bucurestiből táviratozzák: A jassyi expresszvonalat Vashinál megtámadták és kövekkel megdobálták.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Tibor Lóri bucsuja

(A „Nagymama” előadásán bucsuzott a művész)

Tibor Lóri is elbucsuzott tegnap este az aradi színház közönségétől, mint a többiek is rendre egymásután. Abban a nagy reménytelenségben és bizonytalanságban, amely az aradi magyar színház és a jelenlegi társulat tagjainak jövőjét jellemzi, nehéz szívvel és könnyes szemekkel intenek bucsut nekünk színészeink legértékesebbjei. Tibor Lóri is, aki egyike volt a színház leghasználatosabb tagjainak. Minden szerepkörben otthon volt, a drámát éppen annyi szívvel játszotta, mint amennyi komikumot vitt a vigjátékba. Széphangu és képzett operatőresző volt. Mindent játszott, mindenben értékeset adott, sok felejthetetlenül szép színházi estének a részese volt. Páljajuk őt is, mint a többieket is, akiket a jövő szezonban nem láthatunk viszont az aradi színpadon. Reméljük azonban, hogy mielőtt az aradi társulat szétszéledne. Fekete Mihály az új igazgató szét fog nézni közöttük és Tibor Lórit, meg a többieket, akik minden színháznak csak diszere válhatnak, megtartja számunkra. Szép ház bicsuztatta tegnap este Tibor Lórit, aki mint komika bizonyította be tegnap este is, hogy értékes kvalitások birtokosa. Csiky Gergely bájos vigjátékát, a „Nagymamát” régen nem látott, szép előadásban láptuk. Minden szerep kitűnő kezében volt. (b. i.)

• Az aradi nyári szinkör műsora. Vasárnap: Ingyenélők, népszínmű. Ladislav József bucsuja. Zikó Ilma fellépéssel. Kedd: Kékszakáll nyolcadik felesége. Jávör Alfréd bucsuja. Kálmán Sári fellépéssel.

• A bucsuzó Ladislav József a legbecsületesebben dolgozó színészek közé kell sorolni, aki sok éves aradi működése alatt értékes művészi produkált. Tulajdonképpen operában velne méltó bucsut, de operaegyüttes teljes hiányában ez ma lehetetlenség. Ezért vasárnap egyik legkedvesebb szerepét játsza el az Ingyenélőkben. Az általánosan szeretett népszínmű főszerepeit a bucsuzó Ladislavyn kívül Zikó Ilma, Follinuszné, Gömöri Emma, Fáskerthy Maca, Botos Blanka, Jávör, Tompa, Sereghy, Győző, Darvas, Herold, Ekecs, Faludi, Kallós játszik

• Jávör Alfréd, az aradiak kedvenc vigjátéki színésze, a legkacagtatóbb vigjátékban, Kékszakáll nyolcadik feleségében bucsuzik kedden. A ritka mulatságos vigjáték keddi reprizenek érdekességét nagyban növeli, hogy a női főszerepet Kálmán Sári, az Aradról Budapestre szerződött kiváló művész nő játsza.

• Baló Elemér és Kálmán Sári vendégjátéka az aradi szinkörben. Megkülönböztetett művészi eseményben lesz része a következő héten Arad város közönségének, két este vendégszerepelnek a szinkörben Baló Elemér, a budapesti Belvárosi színház művésze és Kálmán Sári, a budapesti Renaissance színház művésznője. A kiváló vendégművészek az Árnyhalászbán, abban a világhírű francia darabban, amely Baló Elemért a legelső közlő emelte és a napokban elhunyt nagy magyar író, Bródy Sándor Tanítónőjében lépnek fel. Ezzel a két előadással fejeződik be a színház idei nyári szezonja.

• Állandó képzőművészeti csarnok Oradea-maren. A Helikon műkereskedő cég égisze alatt a napokban állandó képzőművészeti nyílik meg Oradea-maren-Nagyváradon, a Helikonnak e célra gyönyörűen berendezett helyiségében. Miután Oradea maren Műcsarnok létesítése nem sikerült, a Helikon pompás termeiben fognak otthon találni a belföldi és külföldi festőművészek. A Helikon első képzőművészeti kiállítása augusztus 31-én nyílik meg ünnepélyes keretek között és ez alkalommal Várady Albert Párisban is elismert kiváló grafikus tartja meg rajzaiból és rézkarcaiból álló gyűjteményes kiállítását. Ennek lezajlása után sorozatosan a legelőkelőbb belföldi, budapesti, bécsi és müncheni festőművészek tartják meg a Helikonban kiállításukat. A belépés díjtalan. A kiállítás helyisége Oradea-mare, Str. Bratianu (Szaniszló-ucca) 1.

— Tolvaj nagykereskedő. Bucurestiből jelentik: Érdekes ítéletet hozott ma a Piatra-Neamti törvényszék büntető bírósága. A bíróság előtt Goldfarb ottani nagykereskedő állott vádoltként, hogy Schachter Benjamin péktől annak irodájában egy 100.000 lej értékű csomagot lopott el. A bíróság a nagykereskedőt 15 napi fogságra, a 100.000 lej visszatérítésére és 5000 lej kártérítésre ítélte

MOZI

xx „A zöldszemű szörnyeteg”-et ezt a szenzációsan érdekes film-drámát vetíti vasárnap és hétfőn este az aradi Marosparti Mozgóképszínház. A feltékenység a maga annak a családi tragédiának, amely a filmtörténet magvát képezi. Izgalmas és érdekes a dráma minden részlete, amely kitűnő meseszövéssel az előadás minden pillanatára lekötve tartja a közönség érdeklődését. A filmjátás legkiválóbb francia művészei, a párisi Comedie Francaise tagjai játszik a darab főszerepeit. A dráma azok közé az érdekes alkotások közé tartozik, amelyek a közönség várakozását minden tekintetben kielégítik és izgalmas fordulatosságukkal a filmszínházi slágereit képezik. A nagyszerű filmet mindössze két napon át tartja műsorán a színház. Előadás kezdete pontosan fél 10 órakor.

xx Civilizáció — ma vasárnap utoljára az aradi Apolló mozgóképszínházban. Charles Hay mérnök rettenetesen romboló hatású tenger-alattjárót talált fel és azt hiszi, hogy ez a pusztító szörnyhajó véget vet minden háborúnak. A mérnök szerelmes lesz és arájával, a béke angyalával a háboru ellenes mozgalom élére áll. A béke hőse súlyosan megsebesül, de munkája eredményel jár és a nyolc felvonáson keresztül izgalmas film megható, romantikus befejezést nyer. A nagy drámát ma, vasárnap vetíti utoljára az Apolló mozgóképszínház.

xx Ma, vasárnap utoljára vetíti az aradi Uránia színház a Véres Karnevál című eredeti amerikai bűnügyi regényt. Egy rablóvezér fogásba juttatja unokaöccsét, aki kiszabadul. Izgalmas harc kezdődik a két rokon között, amelybe egy amerikai méretű Karnevál-éjszakán bájos szerelmi bonyodalom keveredik. Egy fiatallány kerülnek össze a bálon és mindketten önkéntelenül részeseivé lesznek a két rokon küzdelmének.

xx Tengerészdráma az aradi Urániában. Hétfőn mutatja be az Uránia mozgóképszínház a „Szíren” című izgalmas tengerészdrámát. Egy öreg halász fia szerelmes lesz egy szelthamos kedvesébe és halálra sorvad, mert a leány eltűnt. Az öreg halász elindul keresésére, s hajón hossa hazafelé. Utközben hajótörést szenved, a leány elmerül a habokban. A fiú gyilkossággal gyanúsítja apját, de végül is visszatér a béke a haláskunyhóba. A nagyhatású filmet hétfőtől szerdáiig vetíti az Uránia mozgóképszínház.

xx Vadmacska — Pola Negri. Szenzációs vigjáték bemutatója lesz hétfőn az Apollónak. „Vadmacska” címen négyfelvonásos vigjáték szerepel a műsoron, amelynek főszerepét Pola Negri, a világhírű filmművész nő játsza. A nagy filmet kívül még „Ovakodjunk a szobauraktól” címen egy 2 felvonásos bohózat lesz. A vigjátékszenzációkat hétfőn és kedden vetíti az Apolló mozgóképszínház.

A mai óriás-árak ősei.

Hogy éltünk 1914-ben — Az 1914-es nagy „drágaság”
Amikor még napi egy koronás részletre építettek házat

(Saját tudósítónktól.) A háború kitörésének tizedik évfordulójára diplomáciai, hadi és más egyéb fajta visszaemlékezéseket közzétett a napi sajtó. Mindenről írtak, minden izgalomra és keserűségre emlékeztették az embereket, csak egyre felejtettünk el visszaemlékezni: az öröme, arra, ami jó volt és ami olyan messze szaladt el tőlünk, hogy mikor visszaemlékezünk rá, olybá tűnik fel, mint ha a mesék országára emlékeznénk. Ezek a számok. Visszalapoztunk lapunk tíz év előtti hirdetési rovataiba.

Nézzük először miibe került az élet?

A prima nehézsértés ára különként 127—129 fillérbe került, a legjobb téliszalámi kilója pedig 3 korona 90 fillér volt. Ugyanakkor 50 kiló legjobb minőségű nulláslisztért 21 koronát kellett fizetni.

A vendéglőkben (a legjobb vendéglőkben!) a következők voltak az árak: husleves 20 fillér, főtt marhahús, a régi időktől izletes csontkása, 70—80 fillér volt adagként. A sertéskaraj ára 80—120, a bőszték 160—200, a rostélyos 160—180, a borjúsült 80—100 fél sültcsirke pedig 100—120 fillérbe került körettel együtt. A legdrágább rántott hal ára 120—140 fillér volt. A torták darabja 40—50 fillérbe került, a kisebb fajtájú, ugynevezett apró zserbóért 20—30 fillért kellett fizetni. A mai szezongyümölcsök közül a dinnye adagja 60—80 fillérbe került, egy adag szőlő pedig 80—100 fillérbe.

A kávéházi árak szinte hihetetlenül olcsóknak tűnnek fel. — Hogyne! mikor a fekete 32 fillér volt, a tejeskávé 36 fillér, a csokoládé 50 fillér, két szelet fagyalt és a jegeskávé: ugyancsak 50 fillér, egy péksütemény: 4 fillérbe került.

A vendéglői áraknak természetesen pontosan megfeleltek a piaci árak is, amelyeket az alábbi, meseországba való

piaci árjegyzék igazol 1914. július 26-áról:

A mai piacon rendkívül sok mennyiségű kajszinbarack, ringlotta és dinnye került be. Különösen a környékről szállítottak sok gyümölcsöt s főzeléket tengelyen. Csodálatos, hogy a nagy behozattal szemben az árak még mindig tulságosan drágák.

De érdekesek az egyéb üzleti hirdetések is. Így például egy a ruházati cikkekre vonatkozó hirdetés:

Női strandkosztüm, a legfinomabb: 3-korona, strandkötényt 18 korona, utazókosztüm: 32 korona, utazóköpeny szövetből 24 kor. Utazóköpeny fliszterből: 14 korona, grenadin- vagy krepbluzok: 7 korona. Reformruhák: 14 korona. Gummiköpenyek: 18 kor.

Ez alatt a hirdetés alatt egy, földközi tengeri utazásra csábító hirdetés van, amely így hangzik:

Az Austro-American „Argentina” nevű hajóján Triest-Durazzo, Athén, Konstantinápoly, Sebastopol, Jalta, Livadia, Skutari, Prinkipo, Smyrna, Efezus, Cursola, Triest utvonala részvételi díja 500 korona. Ebben az összegben luxus-ellátás, minden mellékiadás, szárazföldi kirándulások és az elfogyasztott italok is be vannak számítva.

Az utazásra vonatkozó hirdetés alatt szerényen húzódik meg a következő szöveg:

Utazásokra alkalmas Görsz és egyéb legjobb minőségű fényképezőgépek 50 koronáért kapható: 4 koronás havi részletfizetésre. (5 napi próba ingyen.)

A Közlöny augusztus 15-iki számában nyaralót hirdet valaki:

Radnán 4 szoba, 3 konyha, pince, szalatti és kamrából álló ház (kőépület) 362 négyzetméternyi gyümölcsös és kerttel szabadkiszőlő 9000 kor.-ért eladó kedvező fizetési feltételek mellett.

Ugyancsak itt kínálják az újrendszerű butorhitelt is:

„Azon kellems helyzetbe vagyunk, hogy a tisztelt vásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújtsunk! Hitel esetén készpénz árakat számoltunk, csupán a tartozás után fizetendő 6% kamat, előre negyedévenként. Mindég csak a hátralékos tartozás után. Törlesztés 100 koronánként havi 3 korona.”

Emek a hirdetésnek is meg van a konkurrensze, mert pár sorral alább kamatmentes butorhitelt kínál egy cég, 4 koronás havi részletekben.

A legérdekesebb előnyös üzletet azonban a következő hirdetés ígéri:

„Van egy koronája naponta? Ha igen, akkor telkeinken bárkinek építtünk házat 15 éven át való napi egy koronás részletfizetésre.”

Ugyancsak a Közlöny augusztus 15-iki száma ír a volt monarchia bankjegyforgalmáról is, amely 2.129.759.000 korona volt, amelyből adómentes bankjegyforgalom 50.497.000 koronát tett ki. Az éreklészet 1.589.247.000 aranykorona volt. Aranykorona! Jól tessék megérteni. Ez magyaráz meg minden olcsóságot, ami 1914. júliusában nem is tűnt fel olyan nagyon olcsónak.

Hol vagyunk mi ezektől? Ma a hármilyen csokélységekről legyen szó századokból, ezrekből, esetleg százazres és milliósszázadokból számolunk. Ma ki se hiszgyényű vendéglői étkezésért könnyen elfizetünk száz lejt, egy öltönyért, toalettért súlyos ezreket adunk ki, házakat csak negyed, fél és egész milliókért lehet

venni és a butorok is könnyen százazres számokat jelentenek. És végül ne felejtjük el, hogy a lej és a korona a világháború előtti években maidsnem egy értéket képviseltek.

SPORT

O Az Aradi Atletikai Club győzelme. Fényes győzelmet aratott az AAC jónévű atlétagárdája a Temesvári Atletikai Club rendezésében pénteken lefolyt országos vándordíjas atlétikai versenyben, ahol 41 pontszámmal megnyerte a TAC győnyörű szép vándordíját a Vulcani SC 32 és a TAC 27 pontjával szemben. A versenyen Kabát István, az AAC kitűnő középtávfutója 4 p. 23 mp.-es idejével országos rekordot állított fel 1500 m. síkfutásban és kitűnt Stefán József 176 cm. magasugráásával. Egyébként az AAC 6 első, 3 második és 2 harmadik díjat nyert. Elsők lettek: 100 m. síkfutásban: Stefán József 114 mp., 800 m.: Kabát István 2 p. 06 mp., 1500 m.: Kabát 4 p. 23 mp. (országos rekord.) Magasugrás: Stefán József 176 cm., gerelyvetés: Pálkás Kálmán 40 m. 44 cm. Megnyerte továbbá az AAC a 4×100 m. stafétát (Schiller, Pálkás, Erdey, Stefán.) Másodíkok lettek: Pálly az 1500 méteres futásban, Stefán 593 cm.-es ugrással a távolugrásban és az AAC csapat (Schwellengraber, Kabát, Erdey, Stefán) az olimpiai stafétában célbírói ítélettel a Vulcani SC-al szemben. Végül Erdey a 100 és Schiller a 200 m. síkfutásban harmadik díjat nyertek.

O Aradi banktisztviselők és a Kornis cég tisztviselőinek football-mérkőzése. Az aradi Kornis Testvérek és Kornis Zsigmond és Márton cég tisztviselői nemrégiben footballcsapatot szerveztek és már néhány mérkőzést szép sikerrel is játszottak. Pénteken délután az AAC pályán az aradi banktisztviselők szintén ujonnan összeállított footballcsapatával mérték össze erejüket. A mindvégig izgalmas és változatos játék után a bankcsapat 5:1 (1:0) arányban győzelmet aratott a több győzelemtől kissé elbizakodott Kornis-csapat felett.

O Országos kerékpárverseny 24.-én d. u. 4 órakor a vári állásban az aradi „Meteor” kerékpár club rendezésében.

O Házi teniszverseny Aradon. Az aradi városi ligeti teniszpályák bérleti egy házi jellegű teniszversenyt rendeztek, amelynek eredményei a következők: Férfi egyes: 1. Vágvölgyi Endre (ATE) (Dózsa Klári iparművész női ajándéka), 2. Jónap Dezső (Hakoah), 3. Fenichel Ernő (ATE) és Török Pál (AAC.) Női egyes: 1. Molnár Erzs. Férfi páros: 1. Vágvölgyi E.—Török P., 2. Herczog T.—Jónap D., 3. Fenichel Testvérek. Vegyes páros: 1. Herczog T.—Molnár Erzs., 2. Vágvölgyi E.—Ungár Boris, 3. Fenichel László—Koch Rózi. Ifjúsági (fiú): 1. Szeredi Tibor. Kezdő fiúk: 1. Garai Károly, 2. Reinhart Kálmán, 3. Kun László. Kezdő leányok: 1. Friedmann Magda. A verseny végén értékes díjakat osztottak ki a győzők között.

— Országos bajnoki döntő Aradon. Vasárnap, augusztus 17.-én d. u. fél 6 órakor a Gloria pályán találkozik az oradea-marei NAC és a timisoarai Kinizsi. hogy eldöntsék ki az ország legjobb football-együttese s kit illet meg a büszke „Nemzeti bainok” cím. Arad sportközönségnek így ritka sport attrakcióban lesz része. Jegyek elővételben Bauer Gyula ur üzletében (Minoritapalota) kaphatók. Délután 4 órai kezdettel előmérkőzések.

O Külföldi eredmények. A magyarországi UTE footballcsapata ma a Blod Klubben 1893. elnevezésű dán bajnokcsapattal mérkőzött és 2:0 arányban vereséget szenvedett. A mérkőzés szakadó esőben és csúszós pályán folyt le. Amateur—Wacker 3:0. A müncheni Amateur csapata ma 3:0 arányban fölényes győzelmet aratott a bécsi Wacker fölött. Fintrack—UTSE 1:0. A bécsi másodosztályú Fintrack 1:0 arányban győzte le az UTSE csapatát.

Az aradi kenyérháborúság

Mit akarnak a péksegédek. — Akció a pécskai kenyér ellen.

Kaptuk a következő levelet: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy az aradi pékek azon jogtalan kérésével szemben, amelyet az aradi városi hatóságokhoz intéztek és ebben a pécskai kenyér árusításának eltiltását kéri, véleményt mondjak b. lapjában. Mindjárt a dolog érdemi részén kezdem és bátor vagyok megjegyezni, hogy a gyenge kenyereket sütő aradi pék urak nagyon gyenge érvként hozták fel kérésük támogatására az aradi pékiparban levő állítólagos munkanélküliséget, aminek megszüntetését és az állásnélküli péksegédek alkalmazáshoz való jutását a pécskai kenyér száműzetésétől remélik. Ellenérvül hivatkozom a péksegédek számát hatványozottan felülmúló közeposztályra, a melynek érdeke éppen azt teszi kívánatossá, hogy minél nagyobb mennyiség kerüljön a jobb és olcsóbb — pardon, kevésbé drága — pécskai kenyérből az aradi piacra.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Magam, a péksegédek számát jóval túlhaladó sok ezer aradi polgár nevében kérem, szíveskedjék az illetékes hatóság tudomására juttatni, hogy a pék urak kérésének érdemi elintézésakor legyenek figyelemmel arra, hogy mikor tesznek nagyobb szolgálatot: akkor, amikor a pékek és péksegédek kérését teljesítik a közönség rovására, vagy ha a nagyközönség jogos érdekeit védik meg a kevesek túlzott igényeivel szemben. Ha pedig ebben az esetben a pékek sztrájkjai fenyegetőznének, a hatóság vonja meg az iparendélyt a pékektől, amely nemcsak jogot ad, hanem kötelességeket is ír elő az iparendélyek tulajdonosainak. Egy a sok ezer fogyasztó közül.

KORRO házfajta-szoklat

Aradi Marosparti Mozdószínház

„A zöldszemű szörnyeteg”

vagy

„A féltékenység”

Kezdeté pont fél 10 órakor

Vasárnap és hétfőn.

KÖZGAZDASÁG

A belföld irányítja a külföldi lejkurzust

Az értékelés a bucaresti és erdélyi piacokon történik — Páris és Zürich háttérbe szorul Newyork mellett.

(Saját tudósítónktól.) Ha egy kissé figyelemmel kísértük az utóbbi hetekben a lej zürichi és párisi jegyzését, érdekes és az első pillanatban szinte nem egészen megmagyarázható tapasztalatra tehetünk szert. Eddig szinte törvény volt az, hogy a lej párisi és zürichi árfolyama között szoros, elválaszthatatlan kapcsolat volt, amely a szeizmograf érzékenységgel reagált a legkisebb megmozdulásra. Az utóbbi hetekben megváltozott a helyzet: a lej-árfolyam szinte nap-nap után változott, hol emelkedett, hol esett s ami a feltűnő volt benne, ez a fluktuálás más volt Párisban, más Zürichben.

A lej árfolyam hullámlásáról, amely kétségtelenül érdekli a szak köröket is, arra illetékes helyről az alábbi felvilágosítást kaptuk. A lej értékelési árfolyamának megállapítása egyáltalán nem a külföldi piacokon, de a legkevésbé Párisban, vagy Zürichben történik. A lej értékelése egyedül és kizárólag a bucaresti és erdélyi piacokon történik, még pedig aszerint, hogy van-e exportdevizákban kínálat, vagy importdevizákban kereslet. Ha a kínálat erős, úgy a lej javul, ha a kereslet az erősebb, akkor a lej árfolyama romlik. S ezek a belföldön történt árfolyamváltozások éreztetik aztán hatásukat a párisi és zürichi tőzsdén, amely híven reagál az itteni hullámlásokra s aszerint jegyzi és a lejt,

amely jegyzés tehát éppen e szempontok figyelembevételével más lehet Párisban és más Zürichben.

Ha már a lej külföldi piacairól akarunk beszélni, akkor kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a lej valóságos piaca sem Páris, sem Zürich, ott fizetők igazán csak elvétve történnek s ezek akkor is inkább árfolyamszabályozó jellegűek. A lej igazi piaca Bécs, Budapest és Prága, még pedig azért, mert ezeknek az államoknak van szükségük és ezek az országok a legnagyobb fogyasztói Románia exportkincseinek, úgy a fának, szénnek, marhának, lúsnak, benzinnak és petróleumnak. Mikor ezeknek a cikkeknek exportálása megkezdődik, akkor keresletté válik a lej, megelőzően a lej fizet ezeken a piacokon s az ott kialakult árak aztán irányítólag hatnak az összes külföldi piacokra.

Általában véve, ha egy kicsit közelebbről vizsgáljuk meg a lej külföldi jegyzését, akkor kétségtelenül leszögezhetjük azt a tényt, hogy a lejjegyzés szempontjából Páris és Zürich mindinkább veszítenek eddigi fontosságukból, ma már egyszerűen kizárólag a newyorki lejjegyzésre reagálnak az itteni devizőrök, mert ez adja viszsza — világpiaci viszonylatban — a legprecízebbet a lej értékét. Különböző a hivatásos kereskedelem az egyéb valutáknál is, ma már a newyorki piac jegyzését veszi alapul s tekinti az egyetlen biztos bázisnak.

Zürichben 2.40, Párisban 8.20 a lej

(Saját tudósítónktól.) A lej Zürichben 2.40-re javult ma és ez a lényeges javulás nagyban éreztette hatását a belföldi devizapiacra. Az összes külföldi devizák paritásán felül tartott árfolyamai a lej javulásnak megfelelően alászálltak. A lej mostani emelkedő tendenciájában bankkörök erősen bíznak és a külföldi devizák további áresését várják. Éppen a lejemelkedés miatt a belföldi devizapiacra lanyhaság uralkodott. Kínálat

volt bőven külföldi devizákban.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 16.) Francia frank 12.50, svájci frank 41.75, dollár 222, dinár 2.78, szokol 6.60, lira 10.04, angol font 1008. **Külföldiek:** Budapest 340, Bécs 321, Prága 6.55, Zürich 41.70, Milano 9.99, London 1004, Páris 12.45, Newyork 219, Belgrád 2.75.

ZÜRICH NYITÁS. (Augusztus 16.) Amsterdam 207.37.50, Newyork 528.75, London 2408.50,

Páris 30.20, Milano 23.92, Prága 15.75, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.60, Bucaresti 2.40, Varsó 10.250, Bécs 0.0074.75.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Augusztus 16.) Amsterdam 207.37.50, Newyork 528.87.50, London 2408, Páris 30.22, Milano 23.90, Prága 15.85, Budapest 0.006950, Belgrád 6.60, Bucaresti 2.40, Varsó 102.50, Bécs 0.0074.75.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 16.) **Külföldiek:** Páris 12.50, London 998, Newyork 214, Milano 9.95, Zürich 41.50, Bécs 0.0031, Prága 6.50. **Valuták:** Napoleon 815, aranymárka 54, leva 1.55, török lira 1.12, angol font 1000, francia frank 12.50, svájci frank 42, lira 10, drachma 4, dinár 2.65, dollár 218, lengyel marka 0.0043, osztrák korona 0.0033, magyar korona 0.0029, szokol 6.50.

Az aradi kényszeregyezségek

Kinevezett vagyongondnokok.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék cégbírósága, amelynek vezetését Ornstein Árpád táblabíró szabadsága alatt Ursu János dr. táblabíró látja el, ma három kényszeregyezés ügyében adott ki rendelkezést. A Guttmann Sámuel aradi fliszernagykereskedő cég vagyongondnokaként dr. Botoc Elek ügyvédet nevezte ki, a követelések bejelentésének határidejét szeptember 15-ében, a kényszeregyezés tárgyalásának napját pedig október 2-ában állapította meg a bíróság. — Németh Sándor aradi Romanului (Zrinyi)-utcai kényszeregyezséget kért cukorkakereskedő vagyongondnokaként dr. Friedmann Ignác aradi ügyvédet nevezte ki a cégbíróság. — Kocsik András pécskai vegyeskereskedő 85 ezer lej aktívával és 180 ezer lej passzívával néhány héttel ezelőtt kényszeregyezséget kért maga ellen. A bíróság annak idején dr. Schreiber Sándor pécskai ügyvédet nevezte ki Kocsik vagyongondnokaként. Schreiber nem vállalta a vagyongondnoki tisztet és így azt a bíróság dr. Dragan Tódor pecikai ügyvédjelöltre ruházta át.

— Vasárnap zárva tartandók a korcsmák. Megirtuk annak idején, Georgescu prefektus elrendelte, hogy a korcsmák és italmérések a vasár- és ünnepnapokon zárva tartandók, még pedig szombat estétől hétfő reggelig. Az érdekeltek közül többen ezt a prefektusi rendeletet megfellebbezték a belügyminisztériumhoz, ahonnan most érkezett le a döntés. A belügyminiszter teljes egészében jóváhagyta a prefektusi rendelkezést, elrendelte a korcsmák zárvaratását s hozzáfűzve azt is, hogy a korcsmák bucsújárások, körmenetek és temetési menetek alkalmából is bezárandók. A rendelet csak a megye területére vonatkozik.

STREBETU ZENETEK

S. L. Arad. A kontremín a tőzsdei spekulánsok ad hoc egyesülése, azon célból, hogy az értékpapírok árfolyamát lenyomják. Tömegesen vetik piacra az értékpapírokat, anélkül, hogy azok valaha is birtokukban lettek volna, mert tudják, hogy amikor szállítani kell, azokat alacsony árfolyamok mellett foglák megvásárolhatni. A kontremín működését hathatósan támogatják a bankok, melyek az áresés folytán ügyfeleiktől pótfedezeteket követelnek s ha illet nem kapnak, ügyfeleik papírjait is piacra dobják s ezzel elősegítik a további áresést. A tőzsdei terminológiában betörésnek nevezik a kontremín akcióját. Enyhe kifejezés és sérti a tisztességes betörői kart. Mert a betörő reszkprozza a szabadságát ellenben a kontremíni csak nyerhet. De hát régi közmondás: a kis tolvajokat felakasztják a nagyokat futni hagyják.

P. J. Szerellem. Levelében azt írja, hogy szeret egy ifjút aki azt nem tudja. Viszont kegyed se tudja hogy az ifjú szereti-e vagy sem? — Mindenk előtt örömmel konstatálhatjuk hogy a szerellem terén még vajmi kevés tapasztalata van. Ezt nem megrovásképpen említtük — sőt ellenkezőleg! Örvendünk neki hogy ön is megcáfolja a naturalista írók és általában a sötétben látók véleményét akik nem hisznek a fiatal hölgyek ártatlan tapasztalatlan naivságában. Mert hiszen ha kegyednek csak egy kis tapasztalat lenna észrevénné, kitalálná makától is, hogy amaz ifjú szerelmes-e? Ha a fiatal ember sokat foglalkozik önnel, ha keresi a társaságát, örvend, ha kegyeddel beszélgetni vagy pedig ha kegyeddel hallgathat bizonyára az ő szívében megérett a gyönyörű érzés ami a kegyedet eltölti. De még bizonyosabb jele a szerelmennek a komoly, őszinte érzésnek, ha a fiú komoly tárgyra is tereli a szót: vagyis a kettőjük jövődjére. Mert a komolyan szerelmes ifjak igenis erre terelik a szót, mennél fiatalabbak annál inkább. Figyelle tehát a magavisetét, rá fog jönni, ha szereti-e kegyedet? S azt a kegyed szíve is meg fogja sugni biztosabban mint akármely szerkesztői üzenet. A nő szívének meg van erre a maga veszélyezett ösztöne. Hígyje meg: a kis kacsát nem kell uszni tanítani!

Keller Pál (Vadász.) Amennyiben egyik postahivatal sem intézi el reklamációját, forduljon panasszal a bucaresti vezérigazgatósághoz. P. G. (Ghloroc.) Az aradi állomáson kizárólag Budapestig vagy Bécsig árusítanak jegyet és ott kell megváltani Párisig. Az Orient expressz Arad-Budapest 120 francia frankba, Arad-Bécs 271.30 frankba kerül. Az ut Arad-Páris legfeljebb 700 frankba kerül. Hasznos tanácsokkal ellátni egy Párisba készült alig lehet. A békeldőben, amikor a helyzet a normális volt, meg lehetett tenni, ma azonban tanácsunk csak kétes értékű lehet. Egyre mindenesetre figyelmeztetjük: ne bizzon a francia fővárosban minden magyarul beszélő honfitársban, mert esetleg kellemetlen csatlódás érheti. Cikkeinkben különben olyan részletesen vázoltuk a párisi viszonyokat, hogy azok tanácsai szerint nyugodtan járhat el.

CIVILIZATION

REMEKMŰ ÉS FELVONÁSBAN.

Ma vasárnap utoljára az

APOLLOBAN.

Női fehérneműek, kelengyék, ágy garnitúrák a legdivatosabb modellekben raktáron. Fehérneműek rendelés után is készülnek

M. Fischer

rehérnemű üzletében
ARAD, Minorita-palota.

SAKK

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

Megjejtés: A 22. feladvány megfejtése: Ph6—g7.

A győri nemzetközi mester-verseny résztvevői: Maróczy (Angolország), dr. Seitz (Németország), Müller (Ausztria), dr. Balogh (Románia), Vukovics (Jugoszlávia), Walter (Csehszág), Przepiórka (Lengyelország), dr. Vajda, Steiner E., Steiner L., Gruber, Cseh, dr. Nagy, Havasi, Patay, dr. Asztalos, R. Exner (Magyarország.)

Amint látjuk, a mesterek közt néhány főtornajátékos is szerepel, több ismert mester pedig — Barász, Sterk, Székely és a fénves pályára visszatekintő Forgács és Balla — hiányzik. Chalupetzkyt a szervezéssel és rendezéssel járó nagy munka nem engedi játszani, Abonyi pedig, a gyors-játék specialistája, nem tud egyszerre küzdőfél és Maecenas lenni.

Papirforma szerint Maróczy-nak vannak a legjobb kilátásai, legfeljebb Vajda, Vukovics, vagy az egyik Steiner csinálhat meglepetést.

Cenzurat: Prefectura Județului.

A szerkesztésért felelős: **KAROLY SÁNDOR**
felel.

NYILTÉR.

C rovat alatt közlőttekért nem vállalunk felelősséget.

Fashion gyermekdivatszalon megnyitása

Van szerencsénk tisztelettel közölni, hogy **gyermek divatszalonunkat Timisoara, Széchenyi-palota I. e. MEGNYITOTTUK.**

4618 özv. Dr. Wernerné Kiss Ersei, férjezett Müller.

Kovács Károly úgy a maga, min az egész rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy felejtethetetlen neje, a legjobb feleség, leány, meny, sógornő és nagynéni

Kovács Károlyné

szül. szombathéai Vertán Sárika

folýó hó 11-én délelőtt 11 órakor, boldog házasságának 14-ik évében, élete virágában, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunkat folýó hó 13-án délután 4 órakor helyeztük örök nyugalomra a kerepesi út melletti temető halottas házából a rom. kath. szertartás szerint.

Az engesztelő szent miseáldozat a megboldogult lelki üdvéért folýó hó 14-én, csütörtökön reggel 9 órakor volt Budapesten a Regnum Marianum plébániatemplomban (Damjanich-utca 50.) az Urnak bemutatva.

Budapest, 1924. augusztus hó 12-én.

Aldás és béke poraira!

Vertán Endre, Fábriáné Vertán Lenke, Pásztóné Vertán Boriska testvérei. özv. Vertán Csabáné édesanyja.

SZIRÉN

Tengerész dráma.

HÉTFÖN, KEDDEN és SZERDÁN az **Urániában.**

Ha clesó és praktikus

alkalmi ajándékot akar beszerezni, úgy forduljon

Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-utca), I. emelet jobb alá. 1000

Szalagfűrész

motorral, felszereléssel, forrasztóval, Rundstabhobel universal, Duruckbankok, szerszámok, emelőgép, stanznik eladók. Cím: WALLINGER hirdetőjében, Arad. 15079

Belvárosi szép üzlethelyiség

a városházzal szemben átadó 10105

Cím Sándor hirdetőjében, Arad.

Cooperativa Párnevana Arad

caută un comerciant expert în conducerea prăvălii și cărăușei din Str. Dorobanților, Arad. : Leafă după învolală, locuință, încălzit și luminat. : Oferte se vor depune la Banca Populară „SPIRU HARET”, Piața Catedralei, Arad. 4646

Eladó modern magánház,

ujjonnan épült belvárosban parkettás lakással, pincék, raktár, istálló, kocsiszin gyümölcsös kert, 600 négyszögű telekkel, ugyanott egy 12 lakásos udvarház, fűrdőszobás lakásokkal jól jövedelmező házberrel eladó. 4519

CIM

az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VADMACSKA

Vigjáték 4 felvonásban
PÓLA NEGRIVEL és

Óvakodjunk a szobauraktól

Vigjáték 2 felvonásban.

Hétfőn és kedden az

APOLLOBAN.

Bérszántást

vállalunk új motorekinkkel.

Sztán Tódor

Arad, Str. Ioan Calvin Kálvin János-utca.

A „Sasmalom” Arad

mielőbbi belépésre

főmolnárt

csak elsőrangú szakembert

keres.

Ajánlatok

NAGY FARKAS ARAD,

intézendők.

Üzlethelyiség

a korzó legjobb uccájában előnyösen átadó. Cím SÁNDOR hirdetőjében, Arad. 10106

Gyárépület

a város központjában, vasúti sínek mellett, hozzátartozó nagy udvarral, egészben vagy több részben

azonnal kiadó

Ugyanott uccára nyíló üzletek akár raktárhelyiséggel, akár külön-külön kiadók.

Értekezhetni: Arad, Strada Eminescu 5. (Deák Ferenc-ut. 3.) 4039

Véres carnevál

Amerikai bűnügy történet.

*

Ma vasárnap utoljára az

Urániában.

Mügyűjtők figyelmébe

Mesteri kézből eredő rézműszetek, XVII. század korabeli ezüst-erleg, berakások, szekrény és 11 asztal eladó.

ANTIQUA, Arad Piața Mihai Viteazul 9, Megtekinthető d. u. 4—8.

Gyermekkocsik

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkocsi javításokat, gumizást, fedélkészítést, fényezést vállalunk. 3237

Gyermekkocsiüzem

Arad, Str. Simeon Balint 19. (Deasewffy-ut.)

Dinamókat,

elektromotorokat szakszerűen javít, újra tekercsel új kollektorokat készít jótállás mellett a legjutányosabb áron.

Kádár.

Arad, Str. Simeon B. (Dezseffy-ut.) 5

Ministerul Muncii Cooperatiei și Asiguratilor Sociale

Casa Centrala a Asigurarilor Sociale.

74914. 9. August 1924.

PUBLICATIE.

Se aduce la conștința generației ca în ziua de 22. August a. c. 10. dim. se va tine o noua licitație publica atată la Direcțiunea Regională Timisoara din B-dul Carol No. 7. cat si la Casele Cercuale din localitățile Arad, Lugoj, Resita și Deva, cu oferte inchise si cu caracter urgent pentru furnizarea cantității de 1.142.000 kgr. lemne de foc esenta fag, cer sau stejar.

Condițiunile caștului de sarcini și modul de distribuție a cantitatilor pe regiuni, se pot vedea în publicația data prin Monitorul Oficial No. 148. din 10. iulie 1924. pagina 7900.

Oferte se vor depune fie la Direcție fie la ori care din Casele Cercuale, si ele pot fi facute pentru furnizarea tuturor organizațiilor arătate mai sus sau numai pentru unele din ele.

Directorul casei Cercuale Arad Nascut. 4647

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban ::

kapható a kiadóhivatalban

CLUJ
Országos Mintavásár

1924 augusztus 31 — szeptember 14.

**Iparitermékek
Nyersanyagok
Háziipar.**

Belföldi és külföldi kereskedőknek a legelőnyösebb beszerzési alkalom — 75 %-os vasúti kedvezmény a C. F. R. összes vonalain — 4681

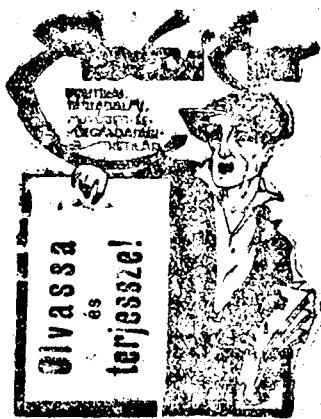
Több száz kiállító — Szakmai kongresszusok — Elszállásolásról a Vásárhoza gondoskodik.

Vásárhoza: Str. Cogelniceanu. Telefon: 10-32.

Őszi felöltő és ruha újdonságok legelőbb bevásárlási forrása **Julia PLESZ Gyula** központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Piriol 3. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia mértékszabvány. Kérem a címre figyelni!

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot **Sándor** hírlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) L. 10062 36 óra alatt szerzünk.

Szenzációs új műsor a „Vadember”-ben Aradon Ma mutatkoznak be az újonnan szerződött **Forby** a vendég művésze, az ország legjobb bohóca, **Jászay Juci** inter-nacionális énekesnő, **Bella Mela** táncosnő stb. **Szenzációs lesz Lily & Ernest** apács pantomimje, **Lily & Lily** román nemzeti táncokkal, **Nádassy** új mókákkal. **Szalonzenekar.** parkettánc, záróra 3 órákor. 15080

Női és férfi kalapok tisztítását festését minden színben, kemény kalapok tisztítását és szögését valamint mindennemű alakítást új kalapokat rendelésre 300.— lejért minden színben a legújabb divat szerint pentoson **Galló György** kalapos, készíti: ARAD, Strada Brătianu 17. (az udvarban). 4491

Üsdös hatású araszépítő és finomító a Földes-féle Margit és Madeline creme. Előbbi nappali, utóbbi éjjeli használatra. Működésük egyszerű és megfizethető, az arat (mitesszer) ráncokat és redőket. Az arat pár nap használat után üdö, hirtelen rózsaszín lesz, aratosságok eltűnnek. Zsíros arat hűgyéknek és uraknak ajánljuk **ELACITOT**. Minden nap használatra **MARGIT-SZAPPANT** és **MARGIT-PUDERT**. **Dr. Földes gyógyszerár Arad**

En Ceilag Anna

186 cm. hosszú orrú Loreley haját az általam feltalált kendő és szappan 14 napon belül a hajjal együtt kaptam. Ez az egyedülálló hajhullás ellen és annak növekedését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfinaknál előmozdítja a teljes, erőteljes munkát.

és rövid használat után úgy a haj, mintha a természetes fényű és sűrűségű lenne és megkímél a legveszélyesebb korai elhagyatástól. Egy tégely kendő 50.— Egy darab szappan 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az ország előzetes bejelentése mellett a romániai fővárosokból:

Gracia Kozmetikai Laboratorium ARAD. 13775

Feltűnő alkalmi házeladások Aradon.

A belvárosban hat magánház mind elfoglalható 2, 4, 5 és 6 szobás fürdőszobás lakásokkal, parkírozott udvarral és nagy kerttel 450—650 ezer Lejig. — A belváros közelében, tiz magánház mind elfoglalható 2—3—4 szobás lakásokkal 180—300 ezer Lejig. — A belvárosban tizenegy földszintes és emeletes bérház elfoglalható 3—4 szobás, fürdőszobás lakásokkal 450—950 ezer Lejig. — A külvárosban harminc kisebb és nagyobb bér- és magánház elfoglalható 2—3—4 szobás lakásokkal, gazdasági udvarral és kerttel 180—800 ezer Lejig árban. — Értekezni lehet 16523

Haász Albert ingatlan-forgalmi irodájában Aradon, Str. Romanului 5. (Zrínyi-utca)

250,000 Lejig Elköltözés miatt

társulnék valamely ipari vállalathoz vagy üzlethez. Ajánlatokat „Törköv” jellegre Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15080

sürgősen nagyon olcsó eladó 4 szobás, elfoglalható villaszerű magánház 1 1/2 holdas szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel, fényes parkkal, villanál lakással, majorsági udvarral, disznóállal, istállóval. Bővebbet: WALLINGER-irodájában, Arad.

SZEGFÜ

ARAD

Luther-tér

Telefon 111.

Irógépvállalat
Állandóan nagy választék új és használt

ROYAL UNDERWOOD
és egyéb gépekben.

Alkalmi vételtek.

Erdély legnagyobb

írógépjavítóhelye és kellekraktára

Épületasztalosár, láda, famegmunkáló.

Földes Testvérek ARAD,

Piața Cetate Vechi (Ovár-tér.) — Telefon: 878.

CHARGEURS REUNIS

ARGENTINA, BRAZILIA, URUGUAY

LEGNAGYOBB FRANCIA DÉLAMERIKAI VONAL

Hetenként háromszori hajóindulás

HAMBURG, HAVRE, BORDEAUX

KIKÖTŐKBŐL

VEZÉRKÉPVISELŐ NAGYROMÁNIA SZÁMÁRA:

A. SOLOMON FIAI TIMISOARA HOTEL ROYAL

Kitűnő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, harmadosztályu kabinok. Lloyd 378.

Olcsó házeladások!

Magánház 3 szobás elfoglalható lakással, 180,000 Lejig.
Magánház 3 szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással, 280,000 Lejig.
Sárk Rietzház 180,000, 3 lakásos ház dupla telekkel, 200,000 Lejig.
Magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással, 400,000 Lejig.
Több kisebb-nagyobb magánházak 100,000 Lejig 4 millióig. 3359

„Argusnál”

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 1.

Figyelem!!

Olcsón eladó 45 hektó 2—8 hektós használt, jókarban lévő és 500 hektó 2—700 lites új vashordók.

Bővebbet: „Argus” bizományi irodában, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1. — Ugyanott 20 mázsa gépszij eladó. 8359

Malomvevők figyelmébe!

Jó buntarmó vidéken 3 drb. 3 járatu, egy 8 járatu, egy 7 járatu, egy 8 járatu vámmalom sertéshizlaldával és olajmalommal, kedvező feltételekkel, 7 és 12 járatu malom berendezése részletekben is minden néven nevezendő malom berendezések 20 mázsa hűtőszij olcsón eladó. „Argusnál” Arad Str. Eminescu (Deák F.-u.) 1. 8359

NŐI FEHÉRNEMŰ UTAZÓ

szakember felvételük. Ajánlatok eddigi működés, fizetési igények, nyelvismeret és referenciák megjelölésével: „MERCUR” jelleg alatt a „Rader Publicitate” hirdetői vállalat-hoz intézendők, Timisoara, E. de Savoya 5. 4618

MOTOROK

Olívogáz 30, 40, 50 és 70 HP
Benzin 4, 10, 12, 14 és 16 HP.
Nyersolaj 20, 40, 45 és 55 HP.

Gőzgépek:
főlstabil 30, 40 és 50 HP.
compoundstabil 50, 60, 70 és 250 HP.

Összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett.

Kérjen árajánlatot.
FRIEDRICH TESTVÉREK, Timisoara. 4220

Lipcsei őszi mintavásár

1924. augusztus 31-től szeptember 6-ig

A világ legelső és legnagyobb nemzetközi vására. — Általános mintavásár. — Technikai és építővásár. — 50% engedmény a német vizum elnyerésénél, ugyancsak utazási kedvezmény a német vasutakon és 50 százalékos engedmény vizsajzövetekkor a C. F. R. összes vonalán. Látogatási igazolványt kiállít és felvilágosítással szolgál a mintavásár tiszteletbeli képviselője:

Angerbauer Jenő cég

Timisoara, I. Gen. Paporgescu 3. Tel. 70.
Sürgőnycim Exporthaus.

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon ARAD, (uj Neuman-ház.)

Figyelmeztetés! Utlevél, naponta **Weiss Dávid** Gyűjtő-helyek **LOBL Hírlapiroda** Arad, Apolló mozival szemben. **WEINBERGER cipőüzlet.**

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHÍRDETESEK-RŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

HAZASSÁGKÖZVETÍTÉSI ügyben méltóztassék lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkret, előkelő irodájához fordulni, Budapest Népszínház-utca tizenhat. Dítalan felvilágosítás Cégjelzéstelen levelezés. Megbízások Romániából, Magyarországból, Slovenskóból, Jugoszláviából. 747

HÖLGYEIM! Saját házamban négyszobás modern lakásom berendezve, (zongora is) szép kert, fogat, stb. elég szép vagyonnal rendelkező gyógyszer tulajdonos vagyok. Keresztény. Jövendőbelim személyében nem hozományt, hanem jószívű és hűséges életpartnereket. Ajánlatokat: „Eszményképem” jelígre kiadóhivatalba. (Névtelenre nem válaszolok.) 748

URAIM! Huszonégy éves, szép, keresztény urileány vagyok. Nyugodt jövőt biztosító nagy földbirtok hozománnyal, egy harmonikus jövő reményében gazdálkodni szeretők urnak szerényen kezét nyújtja örök életkapocsra. Vidéken lakunk, társaság híján ezuton vétem megtalálni a meleg szívű és oly talpig urat, kinek életcélja a harmonikus házasság. Összefoglaló levelet „Új birtok” jelígre kiadóhivatalba. (Kaland, annónium mellőzve.) 748

AMERIKÁBA mely boldogtalan nő vinne aktiv hivatalnok, kitanult műparost? Házasság nincs kizárva. Választ az Aradi Közlöny kiadója „Megbecsülöm” je jelígre kérek. 4608

Alkalmazás.

KOMOLY, intelligens 25-40 év közötti nő keresek 3 hónapos és 1 1/2 éves leánykám mellé vidékre. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 700

GAZDASÁGI ISKOLÁT végzett fiatal ember nagyobb gazdaságban gyakornoki esetleg vezetői állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4625

KERESEK önállóan dolgozni tudó, ügyes, masamod leányokat. Jó fizetéssel Kérlek a címet az Aradi Közlöny kiadója-ban leadni. 4627

PÉNZTÁRNOKNÓT keres szept. 1-re Sándor hírlapiroda, Arad. 10106

ÄLTRE deutsche Kindergärtnerin mit guten zeugnisse wird zu drei Kindern gesucht. Dr. Juhász advocat Arad. 10106

TANULO tisztességes jó fizetéssel felvételt Vándor Divatruházában Arad Str. Metianu (Forray-ucca) 15074

NÉMET, magyar gépirónót keresek azonnali belépésre. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4601

TÖBB ÉVI irodai gyakorlattal bíró, jó írási perfect gépirónó, azonnali állást keres Szíves ajánlatokat „Önálló munkaadó” jelíge alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 10000

PÉKMESTERT gyakorlattal keresünk erdőüzemünkhöz szeptember elsejére jelentkezni bizonyítványokkal Kornis Zsigmond Mártonnál Acsev, palota Arad. 4609

MAGYAR gép- és gyorsírásban valamint minden egyéb irodai munkálatokban jártas irodistánt akceptál Guth Testvérek, Arad, Bulev. Reg. Ferdinánd 63-65. 4611

KISZOLGÁLÓ kisasszony felvétetik Kerpel Izsó könyvkereskedésében Arad. 4620

NEVELŐNŐ 1 éves gyermekhez azonnali felvétetik. Németül tudó előnyben. Cím Sándor hírlapirodában. 10105

PÉNZTÁRNOKNÓ, ki pénzeárkezelésben, irodai munkákban jártassággal bír azonnali belépésre felvétetik. Tejcsarnok Arad. 10105

PROBAKISASSZONY magas szabályos terméssel azonnali belépésre felvétetik. Confectio, ipari és keresk. r. t.-nál Arad. 10106

KÖNYVELŐNŐ hosszabb gyakorlattal állandó alkalmazást nyer Kovács Soma Társánál Arad. 4635

BEJARO MINDENES főzőnő 2 tagu családnak felvétetik. Boros Arad Str. Eminescu 6. 4645

TANULÓ fűszer-, üveg és porcellán üzletbe Arad melletti mezővárosban teljes ellátással és havi 50 lei ruhaszolgálat felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4643

SZOPTATÓS DADÁT vidékre azonnali keresek. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15080

KIFUTÓ FIU jó fizetéssel azonnali felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Lakás.

EGY, esetleg két egymásba nyíló szoba butor nélkül, szeptember 1-től kiadó. Arad, Str. Ghiba Birta 6-8. 4594

ALLOMAS közelében különbejárta butorozott uccai szoba kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4629

KÉT szobás lakás teljes felszereléssel átadó. Arad Str. Pompiliu No. 20. (volt Kasza-u. I. em. 13.) 4626

CSINOSAN butorozott tiszta szoba kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4641

Vétel és eladás.

MEGVÉTELRE keresek jó állapotban levő 100/200 cmtr. nagyságú erős vasajtót, továbbá egy komplett ételtelvenőt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

BIEDERMAYER SZALON, ebédlő és összekötő perzsa szőnyegek, szmirna szőnyegek, ékszerek, női íróasztal, függönynek való méter számra, konyha ruhák, fotelok, interziás consoltkör, szalonok, szekrények, kredenc, trimo, kerti garnitúra, nagy szarvas aggancs, széslon terítők, csillárok, disztárgyak festmények, stb. eladók. Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-ucca) 12. szám, I. em. jobb. 1000

HÁROM darab fiatal pocokirtó kutya eladó. Arad, Str. Oituz (volt Illés utca) 172-174. 4607

GYERMEKKOCSI elegáns fehér gummi-kerekű eladó. Megtekinthető délelőtti órákban Arad Colonel Paulian-ucca 4. I. em. 1. (Béla tér mellett.) 4615

JÓ méhtörzsek eladók. Posta Lajos Pusztafeset u. 10. Serindul Mare. 4619

HARISNYAKÖTŐGÉP 10-es Styria eladó Arad, Str. Rahovári 12. (Trombita utca.) 4617

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorokat, antik tárgyakat, ezüstműt, fehérneműt, kézmunkát, festményeket, disztárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

ALIG HASZNALT borprés eladó. Arad, Str. Cuza Voda 35. (Thököly Imre 35.) 4576

TIZENHATOS Fowler-féle gőz szántógép teljes felszereléssel és 45 H. p. Prága-féle motoreke azonnali eladó. Üzemben megtekinthető: Klug András fakeskedő Aradul nou (Ujarad.) 4622

VILLANYMOTOR 2x100 Volt két fázisu 15 lóerős, új eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4637

KOMPLETT MAYERS Lexikon és egyéb könyvek eladók. Weber Aradul-nou (Ujarad) Calea Banatului 20. 4644

IROGÉP amerikai látható írásu, román-magyar írásjelekkel felszerelve, kintű állapotban, 8500 Lejért sürgősen eladó. Megtekinthető Wallinger hirdetőjében. Arad. 15080

EGY teljesen jókarban levő 2-ös Wertheim szekrény átköltözés miatt jutányos áron eladó. Megtekinthető Gruber és Marmorstein szállítóknál Arad, Strada Baritiu 1. (Rákóczy-u.) 10106

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

BUTORRAKTÁRAMBAN ebédlők, hálósobák olcsóáron kaphatók Wiegandfeld Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. 3787

DOMBORNOMASU névjegyek, levélpapírok minden papírzületben beszerezhetők. 4352

EGY üzemképes 10 H.P. benzín motor olcsón eladó. Ispravnic Siria 4558

KERESEK megbízóim részére 12 személyes ezüst evőeszközt. ANTIQUA, Arad, Piața Mihai Viteazul 9. 4608

MUZZAY RUHAI A LEGJOBBAK!

Ingatlan.

SZÖLLŐ cca 8 kat. hold Aradhegyalján 10 percre a villamos megállótól új kolnával, teljes felszereléssel, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4586

ELADÓ emeletes ház üzlethelyiségekkel, átadható lakással. Arad, Str. Csercsesilior 2. (Szent Pál-ucca 2.) 4631

GAZDALKODÁSRA alkalmas két szobás magánház azonnali beköltöztethető eladó. Arad Str. Remus 20. (Virág-u. 4624

MICALACA-NOU (Ujmikálaka) Balog Zoltán-ucca 21. számú szép új ház, lakással sürgősen olcsón eladó. 4477

NÉGY komplett lakást tartalmazó belvárosi kertes lakház, egy elfoglalható nagyobb lakással eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 4638

EGY 2-3 elfoglalható szobás és kertes magánházat megvételre keres. Cím: az Aradi Közlöny kiadója. 4039

Üzletek.

EGY műhelyhelyiség kiadó. Arad Str. I. L. Caragiale 24. 4628

A VASUT KÖZELÉBEN! Évek óta fönálló vendéglő 3 szobás lakással, cseled szobával teljes felszereléssel eladó és minden percben átadó. Szállítást vállalat teljes felszereléssel eladó. Muntean si Flora Arad Bul. Regina Maria 10 4640

Ellátás.

EGY-KÉT leánygyermek gondos ellátást nyerhet uri családnál, iskolák közelében. Cím Savoy irodában. Bulv. Carol I. (Erzsébet körút) 32. sz. 137

HAZIKOSZT kapható esetleg kihordásra Arad, Strada Trandafirilor (Botond-u.) 3. 15080

URIEMBER különbejárta szobával teljes ellátást nyerhet belvárosban azonnali is. Cím Sándor hírlapirodában, Arad. 10106

Különféle.

KITUNÓ haskötőket és csipőfűzőket készítek Harváthné, Arad, Piața Catedraliei 6. 4613

FARKASKUTYA. Négy hónapos nőtény sárgásbarna farkaskutyát elcserélném más tenyésztési kölyökkel. Cimeket Sándor hírlapirodába Arad kérek. 10105

Prima csemegeszalámi rudvételnél kg.-kent 170 Lej Pálffy és Lucullus csemegeüzletében, Aradon.

Órákat, ékszereket és disztárgyakat legolcsóbban vásárolhat „CASA DE CEASURI SI BIJUTERIE” Javitások olcsón és FEINER, Arad, Str. Bratianu 3. (Weitzer János-u.) jutányosan eszközöltetnek.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatal: Aradi nyomdavállalat